

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΥΠΡΟΥ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ
1478 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ. 11.02.001.001
Αρ. Τηλ. 22808940
Αρ. Φαξ. 22808277
E-mail: domviol.childabuse@police.gov.cy

Handwritten notes:
22/1/18
Louisa

000438

23 Ιανουαρίου 2018

Γενικό Διευθυντή Υ.Δ & Δ.Τ.

**Πρωτόκολλο Αξιολόγησης Επικινδυνότητας σε Περιπτώσεις Βίας Μεταξύ
Συντρόφων**

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι με την συνημμένη Εγκύκλιό μου έχει υιοθετηθεί και εισαχθεί προς χρήση Πρωτόκολλο Αξιολόγησης Επικινδυνότητας σε περιπτώσεις βίας μεταξύ συντρόφων. Το Πρωτόκολλο ικανοποιεί πρόνοιες των Νόμων 14(III)/2017 και 51(I)/2007.

2. Έχουν ήδη προγραμματιστεί σχετικές επί του θέματος εκπαιδεύσεις μελών της Αστυνομίας, και προωθείται η ειδική έκδοση/εκτύπωση του Πρωτοκόλλου (συνολικά) και του ενημερωτικού εντύπου (παράρτημα Γ') ξεχωριστά. Παράλληλα, βρισκόμαστε στο τελικό στάδιο επιμέλειας κειμένων ειδικού Αστυνομικού Εγχειριδίου για Βία κατά Γυναικών, με εστίαση στη Βία στην Οικογένεια, το οποίο θα χρησιμοποιείται ως εκπαιδευτικό βοήθημα.

(Θεμιστός Αρναούτης)
Αστυνόμος Α΄
Για Αρχηγό Αστυνομίας

Κ.Β/Ξ.Μ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΥΠΡΟΥ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ
1478 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ. 11.02.001.001
Αρ. Τηλ. 22808442
Αρ. Φαξ. 22808277
E-mail: domviol.childabuse@police.gov.cy

11 Ιανουαρίου 2018

Αστυνομικούς Διευθυντές/Διοικητές

**Πρωτόκολλο Αξιολόγησης Επικινδυνότητας σε Περιπτώσεις Βίας Μεταξύ
Συντρόφων**

Πληροφορείστε ότι η Αστυνομία έχει υιοθετήσει ειδικό Πρωτόκολλο Αξιολόγησης της επικινδυνότητας σε περιπτώσεις βίας μεταξύ Συντρόφων, το οποίο θα χρησιμοποιείται από τα μέλη μας. Αντίγραφο του πρωτοκόλλου διαβιβάζεται συνημμένα.

2. Το πρωτόκολλο εφαρμόζεται σε περιπτώσεις καταγγελιών που αφορούν άσκηση βίας μεταξύ νυν ή πρώην συζύγων, συμβίων ή συντρόφων (ερωτικών). Η σχετική αξιολόγηση θα γίνεται ΜΟΝΟ από μέλη της Αστυνομίας που θα έχουν τύχει σχετικής ειδικής εκπαίδευσης στη χρήση του πρωτοκόλλου.
3. Η εισήγηση και χρήση του εν λόγω Πρωτοκόλλου προνοείται στον κυρωτικό Νόμο 14(III)/2017 (Σύμβαση Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας Κατά Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας (Άρθρο 51) καθώς και στα Άρθρα 20 και 21 του Ν.51(I)/2007 (Δικαιώματα, Υποστήριξη και Προστασία Θυμάτων Εγκληματικότητας).
4. Ο Διευθυντής της Αστυνομικής Ακαδημίας να μεριμνήσει για την σχετική σταδιακή εκπαίδευση επηρεαζόμενου εν υπηρεσία προσωπικού, καθώς και για την ένταξη του αντίστοιχου μαθήματος στο θεματολόγιο της βασικής εκπαίδευσης.
5. Για ενημέρωση σας και ενημέρωση των μελών της Αστυνομίας για εφαρμογή του Πρωτοκόλλου υπό τις προαναφερόμενες προϋποθέσεις (κατάρτιση).

(Χριστόφορος Μαυρομμάτης)
Ανώτερος Αστυνομός
Για Αρχηγό Αστυνομίας

Πρωτόκολλο Αξιολόγησης Επικινδυνότητας σε Περιπτώσεις Βίας
Μεταξύ Πρώην ή Νυν Συζύγων, Συμβίων, Συντρόφων

Πίνακας Περιεχομένων

Κεφάλαιο	Θέμα	Σελ.
A	Πρόλογος	3
B	Εισαγωγή	4
	1 Βασικοί ορισμοί	4
	2 Πλαίσιο	5
	3 Σκοπιμότητα/Χρησιμότητα	5
	4 Έμφυλη διάσταση	6
Γ	Εφαρμογή	6
	1 Βασικές αρχές εφαρμογής Πρωτοκόλλου	6
	2 Πλαίσιο εφαρμογής -- Χρησιμότητα	7
	3 Συνεργασία με εμπλεκόμενες πλευρές (θύματα)	7
	4 Προσαρμογή σε περιπτώσεις καταγγελιών εναντίον αλλήλων	8
	5 Άντληση πρόσθετων πληροφοριών	8
	6 Διαδικαστικά Ζητήματα	8
	7 Γνωστοποίηση εκτίμησης επικινδυνότητας	8
	8 Αξιολόγηση/εκτίμηση Vs πρόγνωση/πρόβλεψη	8
	9 Χρονικά περιθώρια	9
Δ	Ερμηνεία κριτηρίων	9
	1 Αντίθεση/αντίδραση δράστη σε πρόσφατο ή εξελισσόμενο χωρισμό (διάσταση/διαζύγιο)	9
	2 Αντίθεση/αντίδραση δράστη σε πρόσφατες ή εξελισσόμενες αλλαγές σε καθεστώς φροντίδας παιδιών	10
	3 Διατύπωση συγκεκριμένων απειλών θανάτωσης του θύματος ή/και αυτοκτονίας του δράστη	11
	4 Άσκηση βίας με χρήση αντικειμένου ή όπλου	11
	5 Εξελικτική κλιμάκωση της συχνότητας και έντασης της ασκούμενης βίας	12
	6 Εγκυμοσύνη ή πρόσφατος τοκετός θύματος	12
	7 Κοινωνική απομόνωση θύματος	13
	8 Κατάχρηση αλκοόλ ή εξαρτησιογόνων ουσιών	14
	9 Ψυχιατρική πάθηση, και ειδικά τυχόν διακοπή λήψης χορηγούμενης φαρμακευτικής αγωγής	15
	10 Έντονη ζήλια ή/και παρενοχλητική παρακολούθηση (stalking) θύματος από δράστη	16
	11 Προηγούμενη άσκηση ενδοοικογενειακής ή άλλης βίας	17
	12 Κατοχή ή/και πρόσβαση σε πυροβόλο όπλο	18
E	Ερμηνεία αποτελέσματος	19
Στ	Διαχείριση κινδύνου	20
Z	Μέτρα διαχείρισης κινδύνου	21
	1 Σύλληψη	22
	2 Προσωποκράτηση	22

	3	Αφαίρεση πυροβόλων όπλων	22
	4	Διάταγμα αποκλεισμού (προσωρινό)	22
	5	Άμεση ενημέρωση ΥΚΕ	23
	6	Προσωρινή εναλλακτική διαμονή θύματος	23
	7	Διασύνδεση με ΣΠΑΒΟ	24
	8	Επίσκεψη σε θύμα	24
	9	Ενημέρωση για υπηρεσίες ΣΠΑΒΟ	25
	10	Επίδοση ενημερωτικού/ών εντύπου/ών Αστυνομίας	25
	11	Γραπτή ενημέρωση ΥΚΕ	25
	12	Διατμηματική σύσκεψη	26
		Συνοπτικός Πίνακας ενεργειών ανά επίπεδο επικινδυνότητας	27
Η		Έλεγχος/Εποπτεία από προϊστάμενο του αξιολογητή	28
Θ		Σημειώσεις	29
		Παράρτημα Α: Έντυπο / Εργαλείο Αξιολόγησης Επικινδυνότητας	
		Παράρτημα Β: Έντυπο παραπομπής σε ΣΠΑΒΟ	
		Παράρτημα Γ: Ενημερωτικό έντυπο για θύματα ψηλού κινδύνου	

Πρωτόκολλο Αξιολόγησης Επικινδυνότητας σε Περιπτώσεις Βίας
Μεταξύ Πρώην ή Νυν Συζύγων, Συμβίων, Συντρόφων

A) Πρόλογος

Το Πρωτόκολλο αυτό αναπτύχθηκε από το Γραφείο Χειρισμού Θεμάτων Βίας στην Οικογένεια και Κάκοποίησης Ανηλίκων, Τμήμα Καταπολέμησης Εγκλήματος, Αρχηγείο Αστυνομίας, με τη συνδρομή της Αστυνομικής Ακαδημίας Κύπρου. Για την ετοιμασία του, λήφθηκαν υπόψη αντίστοιχες διαδικασίες και εμπειρίες άλλων Αστυνομιών, κύρια Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι εφαρμογές σε άλλες δικαιοδοσίες έχουν προσαρμοστεί στην Κυπριακή πραγματικότητα. Ιδιαίτερα συντελεστική στην ετοιμασία του υπήρξε η συμμετοχή της Αστυνομίας Κύπρου στο έργο «Standardized tools of domestic violence risk assessment – Strengthening the professional capacity of European police officers» [«Τυποποιημένα εργαλεία αξιολόγησης επικινδυνότητας για βία στην οικογένεια – ενίσχυση της επαγγελματικής ικανότητας Ευρωπαίων αστυνομικών»] που χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Λεονάρτο [Leonardo da Vinci] της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (CY-LdV-MULPART-2012-07), στο οποίο συμμετείχαν επίσης οι Αστυνομίες της Πολωνίας, Σουηδίας, Αγγλίας, Αυστρίας, Πορτογαλίας και Βουλγαρίας.

Η αξιολόγηση της επικινδυνότητας προνοείται από το Άρθρο 51 της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας Κατά Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας (Κυρωτικός Νόμος 14(III)/2017), που επιβάλλει τη διενέργεια αξιολόγησης του κινδύνου φονικότητας, της σοβαρότητας της κατάστασης και του κινδύνου επαναλαμβανόμενης βίας, ώστε ο εκτιμώμενος κίνδυνος να τυχάνει της κατάλληλης διαχείρισης και να παρέχεται συντονισμένα στα θύματα ασφάλεια και υποστήριξη, λαμβάνοντας υπόψη στις έρευνες και στην εφαρμογή προστατευτικών μέτρων την κατοχή ή πρόσβαση σε πυροβόλα όπλα από τους αυτουργούς. Περαιτέρω, η αξιολόγηση αυτή προνοείται και στο Νόμο 51(I)/2017 (Άρθρα 20 και 21). Ειδικότερα, το εδάφιο 4 του Άρθρου 21 προνοεί για ατομική αξιολόγηση με ιδιαίτερη προσοχή σε θύματα που είναι ιδιαίτερα ευάλωτα λόγω της σχέσης τους με το δράστη ή της εξάρτησής τους από αυτόν, ιδίως στα θύματα βίας με βάση το φύλο ή βίας στο πλαίσιο στενής σχέσης.

Το έντυπο αξιολόγησης (βλ. Παράρτημα Α) στην παρούσα του μορφή είναι συνοπτικό. Σε μεταγενέστερο στάδιο, και αφού τύχει εφαρμογής για ικανοποιητικό χρονικό διάστημα, θα αντικατασταθεί με εκτενέστερο, το οποίο θα περιλαμβάνει περισσότερα ή/και επί μέρους κριτήρια παρ' ότι το υφιστάμενο, και ενδεχομένως να έχει συστημική και πιο ολιστική βάση, δηλαδή να εμπλέκει δομημένα και άλλες αρμόδιες Υπηρεσίες, παρέχοντας μεταξύ άλλων και την βασική στάθμιση διαχείρισης του κάθε περιστατικού κατά τρόπο ανάλογο από κάθε Υπηρεσία ξεχωριστά και από όλες μαζί. Ως εκ τούτου και το Πρωτόκολλο αυτό αναμένεται να αναθεωρηθεί και να αναβαθμιστεί ανάλογα.

Το Πρωτόκολλο αυτό, το οποίο συμπληρώνει το συνημμένο έντυπο-εργαλείο αξιολόγησης (βλ. Παράρτημα Α) δίδοντας οδηγίες χρήσης, συμπλήρωσης και ερμηνείας του, διαβάζεται μαζί με τις σχετικές νομικές πρόνοιες και με άλλες συναφείς με το θέμα του Αστυνομικές Διατάξεις, Εγκυκλίου και οδηγίες του Αρχηγού Αστυνομίας, και συμπληρώνεται με ειδική εκπαίδευση των αστυνομικών χρηστών του.

Η εκτίμηση και διαχείριση του κινδύνου δεν είναι στοιχείο καινούργιο ή πρωτοφανές για την Αστυνομία Κύπρου και τα μέλη της σε σχέση με το πεδίο εφαρμογής του πρωτοκόλλου αυτού αλλά και γενικότερα. Το πρωτόκολλο αυτό τη συστηματοποιεί, την αναλύει και την προσεγγίζει κατά τρόπο πιο δομημένο και σε ένα πλαίσιο που δεν μηδενίζει την επαγγελματική κρίση των αστυνομικών που την εφαρμόζουν. Η θεώρηση που υιοθετείται εδώ συνδυάζει τον συνυπολογισμό της υπό αξιολόγηση περίπτωσης-κατάστασης καθώς και του πλαισίου της, κατευθύνοντας και εστιάζοντας την προσοχή σε βασικούς ή ιδιαίτερους παράγοντες κινδύνου. Τούτο γίνεται στη βάση ενός ανθρωποκεντρικού και θυματοκεντρικού συστήματος, και όχι στη βάση ενός αποκλειστικά μαθηματικού ή στατιστικού μοντέλου.

Περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινίσεις για το Πρωτόκολλο μπορούν να αντληθούν από το Γραφείο Χειρισμού Θεμάτων Βίας στην Οικογένεια και Κακοποίησης Ανηλίκων, Τμήμα Καταπολέμησης Εγκλήματος, Αρχηγείο Αστυνομίας, Τηλ: 22808442, ΗλΤαχ: domviol.childabuse@police.gov.cy.

Β) Εισαγωγή

Β1) Βασικοί ορισμοί

Για σκοπούς του παρόντος πρωτοκόλλου, υιοθετούνται οι πάρα κάτω βασικές έννοιες:

Αξιολόγηση επικινδυνότητας είναι σε γενικές γραμμές μια διαδικασία ανάλυσης και αποτίμησης του είδους, της έκτασης, της φύσης και των επιπτώσεων του κινδύνου.

Διαχείριση κινδύνου είναι η ανταπόκριση στην αναγνώριση και αξιολόγηση του κινδύνου, και αποσκοπεί στη μείωσή του, μέσω σχεδιασμού ασφάλειας.

Σχεδιασμός ασφάλειας είναι η διαδικασία με την οποία θύματα, με τη συνδρομή αρμοδίων Υπηρεσιών και Οργανισμών, μπορούν να αξιοποιήσουν διαθέσιμα μέσα για να αναγνωρίσουν τον κίνδυνο που αντιμετωπίζουν και το μέγεθός του, και για να αυξήσουν το επίπεδο ασφάλειάς τους.

«Σύζυγοι, σύμβιοι, σύντροφοι» ερμηνεύονται ως πρόσωπα που συνδέονται ή δεσμεύονται μεταξύ τους με γάμο (θρησκευτικό ή/και πολιτικό), με σύμφωνο

συμβίωσης, με κοινή συμβίωση ως οικογένεια, ή που διατηρούν σταθερό συντροφικό/ερωτικό δεσμό (ανεξάρτητα συμβίωσης). Οι εν λόγω σχέσεις μπορεί να υφίστανται στο παρόν, ή να έχουν διακοπεί.

B2) Πλαίσιο

Το Πρωτόκολλο αυτό καταπιάνεται με την αναγνώριση κινδύνων στη βάση επί μέρους δεικτών, με την αξιολόγηση του κινδύνου κάθε περίπτωσης ολικά και ειδικά, και με τη διαχείριση του κινδύνου με στόχο τη μείωσή του. Ευρίσκεται στο πλαίσιο και ικανοποιεί πρόνοιες του Κυρωτικού Νόμου 14(III)/2017 (Άρθρο 51) και του Νόμου 51(I)/2017 (Άρθρα 20 και 21).

Το Πρωτόκολλο βρίσκεται επίσης στο πλαίσιο της ποινικοποίησης μορφών βίας μεταξύ συζύγων, συμβίων, ή συντρόφων και των συναφών με αυτήν εξουσιών της Αστυνομίας που πηγάζουν από το Νόμο, καθώς και στο πλαίσιο της επίτευξης της αποστολής της Αστυνομίας για διαφύλαξη της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας και της προάσπισης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Το Πρωτόκολλο αναγνωρίζει τον έμφυλο χαρακτήρα που τείνουν να έχουν τα περιστατικά στα οποία εφαρμόζει και θέτει ως προτεραιότητα την προστασία γυναικών.

B3) Σκοπιμότητα/Χρησιμότητα

Το συνημμένο έντυπο αξιολόγησης επικινδυνότητας (βλ. Παράρτημα Α) αποσκοπεί στην συστηματοποιημένη υποβοήθηση ανακριτών που χειρίζονται παράπονα/καταγγελίες για βία μεταξύ πρώην ή νυν συζύγων, συμβίων, συντρόφων, έτσι ώστε

1. να αντλούν στοχευμένα περισσότερες πληροφορίες για την κάθε περίπτωση,
2. να αναλύουν και να αξιολογούν τις πληροφορίες,
3. να λαμβάνουν πιο ενημερωμένες αποφάσεις,
4. να βοηθούν τα θύματα να κατανοούν το επίπεδο του κινδύνου που αντιμετωπίζουν,
5. και να προβαίνουν στις δέουσες κατά περίπτωση ανάλογες ενέργειες στο πλαίσιο του Νόμου για την προστασία θυμάτων/παραπονούμενων,

για αποφυγή επαναθυματοποίησης, και για μείωση του κινδύνου υποτροπής και εκτράχυνσης της κατάστασης.

Ειδικά στοχοθετείται η κλιμάκωση σε τραυματισμούς, σε βαριάς/σοβαρής ή θανάσιμης μορφής βία.

Η εν λόγω αξιολόγηση βοηθά επίσης στην πιο προσαρμοσμένη ανταπόκριση σε κάθε περιστατικό από διαφορετικές δομές της Αστυνομίας ή και από διαφορετικές Υπηρεσίες, καθώς και στην πιο ορθολογιστική κατανομή διαθέσιμων πόρων στη

βάση προτεραιοτήτων που δύνανται να καθοριστούν ανάλογα με το επίπεδο του κινδύνου.

Η εφαρμογή του Πρωτοκόλλου αυτού συνεπάγεται κάποια αύξηση του χρόνου που απαιτείται για διαχείριση ενός περιστατικού από την Αστυνομία, καθώς και του χρόνου που απαιτείται από ένα θύμα για να συνεργαστεί με την Αστυνομία. Αυτή η επιμήκυνση του χρόνου διαχείρισης, αντισταθμίζεται με την αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχονται από την Αστυνομία και απολαμβάνονται από θύματα.

B4) Έμφυλη διάσταση

Τα στοιχεία της Αστυνομίας Κύπρου για βία στην οικογένεια καταδεικνύουν ποσοστιαία μεγαλύτερη παρουσία ανδρών ως καταγγελλόμενοι και γυναικών ως παραπονούμενες, ενώ στις περιπτώσεις φόνων/ανθρωποκτονιών μεταξύ συζύγων, συμβίων ή συντρόφων η συντριπτική πλειοψηφία των θυμάτων είναι γυναίκες και αντίστροφα των δραστών είναι άντρες. Περαιτέρω, πυροβόλα όπλα, τα οποία είναι υψηλής φονικότητας και χρησιμοποιούνται σε αξιοσημείωτο αριθμό περιπτώσεων για διάπραξη τέτοιων φόνων ή που δύνανται να χρησιμοποιηθούν, στην Κύπρο κατέχονται κατά συντριπτική πλειοψηφία από άντρες ή είναι στη διάθεσή τους. Ως εκ τούτου, και χωρίς να υποβαθμίζεται ποσώς η διαχείριση θανάσιμου κινδύνου που αντιμετωπίζουν άντρες, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στις περιπτώσεις που γυναίκες αντιμετωπίζουν τέτοιο κίνδυνο.

Γ) Εφαρμογή

Γ1) Βασικές αρχές εφαρμογής Πρωτοκόλλου

1. Η διαδικασία της αξιολόγησης του κινδύνου γίνεται με τη συνεργασία και συμμετοχή των θυμάτων της υπό αξιολόγηση κατάστασης. Λαμβάνεται υπόψη η αυτό-αξιολόγηση των θυμάτων για τον κίνδυνο που αντιμετωπίζουν και για την κατάσταση που βιώνουν. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (πχ. όταν το θύμα αδυνατεί να συμμετάσχει, ή όταν από την κατάσταση τίθενται σε κίνδυνο παιδιά), ο κίνδυνος εκτιμάται με επιφύλαξη χωρίς τη συμμετοχή του θύματος.
2. Στα θύματα δίδεται η ευκαιρία να συμμετάσχουν στη διαδικασία χωρίς να συνοδεύονται από την υπαίτια πλευρά, από συγγενείς ή μέλη της κοινότητάς τους.
3. Η ευθύνη αξιολόγησης και διαχείρισης του κινδύνου αναλαμβάνεται από την Αστυνομία.
4. Σε περιπτώσεις που από την υπό αξιολόγηση κατάσταση επηρεάζονται παιδιά, λαμβάνεται πρωτίστως υπόψη το συμφέρον τους. Ανάλογα με τον κίνδυνο που αντιμετωπίζουν παιδιά, ενημερώνονται άμεσα (τηλεφωνικά) ή/και επίσημα (γραφτως) οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

5. Ουδέποτε δίδονται εξωπραγματικές διαβεβαιώσεις. Τα όρια της αξιολόγησης και διαχείρισης του κινδύνου επεξηγούνται στα θύματα ή/και σε πρόσωπα που ενεργούν εκ μέρους τους ή που εξυπηρετούν τα συμφέροντά τους.

Γ2) Πλαίσιο εφαρμογής - Χρησιμότητα

Η διαδικασία αφορά σε αξιολόγηση και διαχείριση της επικινδυνότητας της κατάστασης και όχι κατ' ανάγκη των όποιων εμπλεκόμενων σε αυτήν. Σε καμία περίπτωση η αξιολόγηση της επικινδυνότητας κατάστασης μέσω του παρόντος Πρωτοκόλλου οδηγεί αφ' εαυτού σε λήψη των όποιων μέτρων, ή/και στην εξουσιοδότηση/νομιμοποίηση της λήψης τους. Το Πρωτόκολλο βοηθά ως πρόσθετο συστηματοποιημένο εργαλείο στην κατανόηση και αποτίμηση της κατάστασης και της επικινδυνότητάς της μαζί με τα υπόλοιπα στοιχεία της αστυνομικής διαχείρισης κάθε περίπτωσης. Τα όποια μέτρα λαμβάνονται εφόσον αυτά ευρίσκονται στο πλαίσιο του Νόμου και νοουμένου ότι υπάρχει σχετική εξουσιοδότηση (πχ. Δικαστικό Διάταγμα) ή στο πλαίσιο Οδηγιών του Αρχηγού Αστυνομίας (πχ. ενημέρωση ΥΚΕ & ΥΨΥ).

Γ3) Συνεργασία με εμπλεκόμενες πλευρές (θύματα)

Η εφαρμογή του Πρωτοκόλλου προϋποθέτει τη συνεργασία εμπλεκόμενων σε κάθε περιστατικό, κύρια των παραπονούμενων/θυμάτων, τόσο για σκοπούς άντλησης των σχετικών πληροφοριών, όσο και για προώθηση των όποιων μέτρων κρίνονται σκόπιμα. Ως εκ τούτου, το έντυπο να συμπληρώνεται στην παρουσία της παραπονούμενης πλευράς ή πλευράς που έχει ίδια γνώση της κατάστασης, να εξηγείται στην παραπονούμενη πλευρά η εκτίμηση του κινδύνου την οποία αξιολογεί η Αστυνομία και να συζητούνται μαζί της μέτρα προστασίας και αποφυγής υποτροπής.

Εκεί όπου η εκτίμηση του θύματος για τον κίνδυνο ή για το ενδεχόμενο εκτράχυνσης της κατάστασης αποκλίνει από την εκτίμηση της Αστυνομίας, να συζητείται το θέμα με το θύμα στο πλαίσιο τυχόν αναθεώρησης ή επιβεβαίωσης της αξιολόγησης που έγινε, και σε περίπτωση που εξακολουθεί να υπάρχει απόκλιση τούτο να καταγράφεται στο πεδίο «Σχόλια» του εντύπου. Η ίδια πρακτική να εφαρμόζεται και όπου παρατηρείται απόκλιση ως προς τις ενδεικνυόμενες ενέργειες μείωσης του κινδύνου.

Σε περιπτώσεις που τυχόν απόκλιση της αξιολόγησης του κινδύνου σχετίζεται με στρατηγική/εκούσια ή ακούσια ελαχιστοποίηση ή μεγιστοποίηση του κινδύνου που εκφράζει ή/και αντιλαμβάνεται η παραπονούμενη πλευρά, αυτό να συζητείται και να καταγράφεται (πχ. συνειδητή μεγιστοποίηση για διασφάλιση λήψης μέτρων ή ασυνείδητη ελαχιστοποίηση λόγω ψυχολογικής/νοητικής κατάστασης).

Γ4) Προσαρμογή σε περιπτώσεις καταγγελιών εναντίον αλλήλων

Σε περιπτώσεις καταγγελιών εναντίον αλλήλων, να συμπληρώνονται δύο σχετικά έντυπα αξιολόγησης της επικινδυνότητας και να αποτιμούνται συνθετικά μαζί για σκοπούς λήψης των όποιων μέτρων.

Γ5) Άντληση πρόσθετων πληροφοριών

Όπου χρειάζεται, οι ανακριτές να αναζητούν πρόσθετες πληροφορίες από άλλους συναδέλφους του Σταθμού/ΤΑΕ τους ή άλλων Σταθμών/ΤΑΕ της Αστυνομικής Διεύθυνσής τους ή άλλης, μελών της Κοινοτικής Αστυνομίας, ή από αρμόδιους λειτουργούς άλλων Υπηρεσιών (πχ. Κοινωνικής Ευημερίας, Ψυχικής Υγείας). Περαιτέρω, να αναζητούνται σχετικά στοιχεία από διαθέσιμες πηγές/βάσεις δεδομένων (πχ. προηγούμενες καταδίκες, υποθέσεις, καταγγελίες, κλπ).

Γ6) Διαδικαστικά ζητήματα

Κάθε έντυπο αξιολόγησης συμπληρώνεται και υπογράφεται από τον ανακριτή της περίπτωσης, ελέγχεται και υπογράφεται από τον άμεσα προϊστάμενό του (Υπεύθυνο Βάρδιας, ή Αστυνομικού Σταθμού/ΤΑΕ), και καταχωρείται/φυλάγεται μαζί με τα υπόλοιπα έγγραφα της περίπτωσης (στον Ποινικό ή άλλο σχετικό Φάκελο ή άλλης μορφής αλληλογραφία, ανάλογα με την περίπτωση). Αντίγραφο διαβιβάζεται στο Αρχηγείο Αστυνομίας (Τμήμα Καταπολέμησης Εγκλήματος, Γραφείο για Βία στην Οικογένεια) μαζί με τα έντυπα για βία στην οικογένεια (ΑΣΤ 102 κá) όπου αυτά εφαρμόζουν.

Γ7) Γνωστοποίηση εκτίμησης επικινδυνότητας

Σε κάθε περίπτωση που εφαρμόζεται το παρόν Πρωτόκολλο και στο πλαίσιο της ανάλογης κατά περίπτωση διαδικασίας γίνεται ενημέρωση άλλης αρμόδιας Αρχής/Υπηρεσίας για τις όποιες από μέρους τους ενέργειες, ή υποβάλλεται σε αυτή συγκεκριμένο αίτημα για παρέμβαση/διαχείριση, να ενημερώνεται ότι έχει γίνει εκτίμηση της επικινδυνότητας καθώς και για το αποτέλεσμα της (Συνηθισμένη, Μέτρια, Ψηλή). Σε περιπτώσεις που υποβάλλεται σε Δικαστήριο αίτημα για λήψη των όποιων μέτρων κατά υπόπτων (πχ. Προσωποκράτηση, Προστατευτικά Διατάγματα, Υποβολή Προστατευτικών Όρων), να ενημερώνεται το Δικαστήριο και για την αξιολόγηση της επικινδυνότητας για να είναι υπόψη του κατά τη λήψη σχετικής απόφασης.

Γ8) Αξιολόγηση/εκτίμηση Vs πρόγνωση/πρόβλεψη

Το εργαλείο αυτό δεν προβλέπει τον μελλοντικό κίνδυνο, αλλά αξιολογεί τον κίνδυνο που υφίσταται κατά τον χρόνο που γίνεται η αξιολόγηση καθώς και την τάση για προσεχή υποτροπή/κλιμάκωση. Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κίνδυνος δεν είναι στατικός αλλά δυναμικός και ότι ως τέτοιος διαφοροποιείται στο

χρόνο, όπου προκύπτουν σημαντικές αλλαγές στα κριτήρια/δείκτες του εργαλείου, ενδείκνυται η επαναξιολόγηση. Περαιτέρω, το εργαλείο αυτό δεν αξιολογεί την επικινδυνότητα της μιας ή της άλλης πλευράς, αλλά τον κίνδυνο που εμπεριέχει η κατάσταση στην οποία ευρίσκονται οι δύο πλευρές, καθώς και άλλα επηρεαζόμενα πρόσωπα (πχ. παιδιά ή γονείς τους) και βοηθά στην αναγνώριση προσώπων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο καθώς και στη διαχείριση του κινδύνου.

Γ9) Χρονικά περιθώρια

Η αξιολόγηση του κινδύνου γίνεται άμεσα και κατά τη διαχείριση του κάθε περιστατικού από την Αστυνομία και ανεξάρτητα του κατά πόσο λαμβάνεται ή όχι κατάθεση από την παραπονούμενη πλευρά. Εκεί όπου η άμεση αξιολόγηση είναι αδύνατη, αυτή γίνεται το συντομότερο δυνατό.

Δ) Ερμηνεία κριτηρίων

Τα κριτήρια/δείκτες του εργαλείου είναι παράγοντες/χαρακτηριστικά που όταν ισχύουν τείνουν να αυξάνουν την επικινδυνότητα/ρίσκο καθώς και την ευάλωτη κατάσταση εμπλεκόμενων προσώπων, κύρια θυμάτων.

Το Εργαλείο αξιολόγησης της επικινδυνότητας υιοθετεί δώδεκα επί μέρους κριτήρια/δείκτες επικινδυνότητας, που αναφέρονται και επεξηγούνται πιο κάτω. Όλοι οι δείκτες είναι διατυπωμένοι κατά τρόπο που η θετική αποτίμησή τους (απάντηση ΝΑΙ στο εργαλείο), δηλαδή η αναγνώριση ότι ένας δείκτης υφίσταται και χαρακτηρίζει την υπό αξιολόγηση κατάσταση ή έχει τάση κλιμάκωσης (αύξησης), συνεισφέρει στην αύξηση του κινδύνου. Αντίστροφα, η αρνητική αποτίμηση (απάντηση ΟΧΙ στο εργαλείο) είναι ένδειξη ότι δεν αυξάνεται ο κίνδυνος, ή σε κάποιες περιπτώσεις (πχ. δεν υφίσταται κοινωνική απομόνωση), ότι υπάρχει στοιχείο ασφάλειας.

Πάρα κάτω δίνονται ερμηνείες και επεξηγηματικές πληροφορίες για το κάθε κριτήριο που υιοθετείται στο εργαλείο (έντυπο) αξιολόγησης της επικινδυνότητας. Στην αναμενόμενη αναθεώρηση του Πρωτοκόλλου, είναι πολύ πιθανό επεξηγήσεις που δίνονται εδώ για κάθε ένα από τα δώδεκα κριτήρια του συνοπτικού εργαλείου να συνιστούν πρόσθετα ξεχωριστά ή επί μέρους κριτήρια.

1. Αντίθεση/αντίδραση δράστη σε πρόσφατο ή εξελισσόμενο χωρισμό (διάσταση/διαζύγιο):

Η περίοδος που περιβάλλει (πριν, κατά, μετά) χωρισμό/διάσταση/διάλυση σχέσης ή συζητήσεις/διαβουλεύσεις ως προς τέτοιο ενδεχόμενο, είναι πιο επικίνδυνη για άσκηση βίας μεταξύ των δύο πλευρών, ειδικά στις περιπτώσεις που η μια πλευρά κινείται προς την κατεύθυνση της διάστασης και η άλλη αντιτίθεται προς τέτοια εξέλιξη. Σε κάθε περίπτωση, η περίοδος

χωρισμού δημιουργεί σημαντικές αλλαγές στη ζωή των εμπλεκομένων (διαμονή, φροντίδα παιδιών, περιουσιακά, κλπ.) και κατά συνέπεια τείνουν να δημιουργούνται εντάσεις. Η έκταση της περιόδου αυτής ποικίλλει κατά περίπτωση. Συνήθως εκτείνεται τουλάχιστο 3 μήνες πριν και μετά το χωρισμό. Εοτίες εντάσεων γύρω από τα ίδια ζητήματα τείνουν να επαναλαμβάνονται ανάλογα με σχετικά χρονικά ορόσημα (πχ. ημερομηνίες ακροάσεων σε Δικαστήριο).

Το σημείο αυτό είναι πολύ σχετικό με τα επόμενα δύο σημεία καθότι όπου από τον χωρισμό επηρεάζονται και παιδιά, τείνουν να προκύπτουν και ζητήματα ή/και εντάσεις ως προς το καθεστώς φροντίδας των παιδιών (και επικοινωνιών), και δεν είναι ασυνήθιστο λόγω διαφωνιών για τον χωρισμό ή για τα του χωρισμού να προκύπτουν απειλές και εκβιασμοί.

Εξαίρεση αποτελούν περιπτώσεις ήπιων («βελούδινων») χωρισμών, όπου υπάρχει αλληλοκατανόηση και συνεργασία μεταξύ των δύο πλευρών. Στις περιπτώσεις αυτές τείνουν να μη δημιουργούνται συνθήκες εφαρμογής του παρόντος πρωτοκόλλου. Η ανάγκη εφαρμογής του πρωτοκόλλου αυτού, εκεί όπου υπάρχει ζήτημα διαζυγίου/διάστασης, τείνει να καταδεικνύει πως ο χωρισμός δεν είναι ήπιος/«βελούδινος».

Ως εκ των πιο πάνω, για σκοπούς αξιολόγησης του κριτηρίου αυτού, ζητούνται από το θύμα στοιχεία σχετικά με τυχόν προηγούμενες προσπάθειες διακοπής της σχέσης και για τις συναφείς αντιδράσεις του δράστη, για τυχόν φόβους του θύματος να διακόψει τη σχέση και τους λόγους του φόβου, και για τυχόν απειλές και εκβιασμούς.

2. Αντίθεση/αντίδραση δράστη σε πρόσφατες ή εξελισσόμενες αλλαγές σε καθεστώς φροντίδας παιδιών:

Εκεί όπου υπάρχουν ανήλικα παιδιά, η διάσταση και ο χωρισμός φέρνει αυτόματα στο προσκήνιο και ζητήματα φύλαξης και φροντίδας των παιδιών από τη μια πλευρά και αντίστοιχα επικοινωνίες τους με την άλλη πλευρά.

Ο κίνδυνος είναι μεγάλος όταν δεν υπάρχει Δικαστική ρύθμιση του ζητήματος και υπάρχουν διαφωνίες και προβλήματα μεταξύ των δύο πλευρών γύρω από το θέμα, και μεγαλύτερος όταν υπάρχει Δικαστική ρύθμιση (Διάταγμα), και παραβιάζεται. Ως εκ τούτου, συλλέγονται πληροφορίες για τυχόν Δικαστικές ή άλλες ρυθμίσεις, καθώς και για το βαθμό εφαρμογής τους.

Παράλληλα, είναι χρήσιμο να ελέγχεται και το καθεστώς οικονομικής στήριξης της μιας πλευράς από την άλλη σχετικά με τα παιδιά, καθότι εμπλεκόμενες πλευρές δεν αποκλείεται να διασυνδέουν το θέμα των

επικοινωνιών παιδιού – γονέα με αυτό της καταβολής διατροφών από ένα γονέα στον άλλο, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται επιπλοκές και εντάσεις επί εντάσεων.

3. Διατύπωση συγκεκριμένων απειλών θανάτωσης του θύματος ή/και αυτοκτονίας του δράστη:

Οι απειλές δυνατό να μην είναι άμεσες αλλά έμμεσες, δηλαδή απευθύνονται/εκφράζονται σε πρόσωπο άλλο από το απειλούμενο (πχ. ο/η σύζυγος ενημερώνει τρίτο πρόσωπο ότι θα βλάψει τον/την άλλο/η σύζυγο), ή/και να αφορούν σε τρίτα πρόσωπα (πχ. ο/η σύμβιος/α απειλεί να βλάψει στενό πρόσωπο του/της σύμβιου/ας).

Όσο πιο συγκεκριμένη είναι η απειλή που διατυπώνεται, τόσο πιο αυξημένος τείνει να είναι ο κίνδυνος, καθότι τείνει να καταδεικνύει πιο προχωρημένη σκέψη, πρόθεση, μελέτη, σχεδιασμό και προγραμματισμό (πχ. τρόπος και τόπος διάπραξης, μέριμνα για φροντίδα εξαρτωμένων ή/και για διευθετήσεις σε περίπτωση αυτοχειρίας, κλπ.).

Απειλές που διατυπώνονται δημόσια, δηλαδή που γίνονται ή δύνανται να γίνουν αντιληπτές από τρίτα πρόσωπα, συνήθως επισύρουν μεγαλύτερο κίνδυνο παρότι απειλές που διατυπώνονται ιδιωτικά, καθότι η πλευρά που απειλεί πράττει τούτο χωρίς έγνοια για τυχόν επιπτώσεις της συμπεριφοράς της, πράγμα ενδεικτικό πως έχει αποθρασυνθεί.

Απειλές για αυτοκτονία τείνουν να συνιστούν αυξημένο κίνδυνο καθότι σε αριθμό περιπτώσεων συνδυάζονται και με απειλές θανάτωσης, σε άλλες περιπτώσεις αναφέρονται μόνο σε αυτοκτονία αλλά ενδέχεται να συνδυαστούν και με θανάτωση (όπως και συμβαίνει σε αριθμό περιστατικών), και σε κάθε περίπτωση συνιστούν το ολιγότερο μοχλό ελέγχου της πλευράς που απειλεί προς την άλλη.

Η εκτίμηση της απειλούμενης πλευράς ως προς το κατά πόσο πιστεύει τις απειλές και ότι θα υλοποιηθούν πρέπει επίσης να συνυπολογίζεται, καθότι είναι συνήθως η μόνη πλευρά που δύναται να προσεγγίσει την απειλή στο ευρύτερο πλαίσιο στο οποίο προκύπτει και λαμβάνοντας υπόψη όλο το συναφές ιστορικό.

Απειλές για πρόκληση βλάβης σε κατοικίδια ζώα, επίσης να συνυπολογίζονται εδώ.

4. Άσκηση βίας με χρήση αντικειμένου ή όπλου:

Η κατοχή ή πρόσβαση σε πυροβόλο όπλο αξιολογείται αφ' εαυτού ειδικά στο κριτήριο Αρ. 12. Εδώ αξιολογείται η χρήση οποιουδήποτε αντικειμένου,

περιλαμβανομένου και πυροβόλου ή άλλου όπλου/μέσου (πχ. μαχαίρι/αιχμηρό αντικείμενο, ρόπαλο, σιδηρογροθιά, λάστιχο, ζώνη, βάζο, πέτρα, καρέκλα, κλπ.), που δύναται να διευκολύνει την πρόκληση σοβαρής βλάβης ή τραύματος. Εκεί όπου γίνεται χρήση τέτοιων μέσων για άσκηση βίας, και ειδικά όπου ο δράστης κάνει συνειδητή προσπάθεια εξασφάλισης, διάθεσης και χρήσης τέτοιου μέσου, ο κίνδυνος τείνει να είναι αυξημένος καθότι καταδεικνύει περισσότερο σχεδιασμό και προμελέτη και λιγότερο αυθορμητισμό και παρορμητισμό στην ένταση της στιγμής.

Πέραν τούτου, η χρήση τέτοιων μέσων, τείνει να αυξάνει και τον κίνδυνο πρόκλησης πιο σοβαρών βλαβών καθ' ότι συνήθως ενισχύει τη βιαιότητα κτυπημάτων.

5. Εξελικτική κλιμάκωση της συχνότητας και έντασης της ασκούμενης βίας:

Όταν το ιστορικό μιας περίπτωσης καταδεικνύει σταδιακά αυξητική τάση στη σοβαρότητα ή/και στη συχνότητα των βίαιων περιστατικών, ο κίνδυνος για συνέχιση και για εκτράχυνση της βίας που ασκείται είναι αυξημένος και τείνει να έχει ως καταληκτικό σημείο την πρόκληση θανάτου/ων.

Ενδεικτική κλιμάκωσης είναι η σταδιακή αλλαγή του είδους της ασκούμενης βίας (από ψυχολογική/λεκτική, σε σωματική, και σε σεξουαλική), η αναβάθμιση της σωματικής βίας (πχ. από σπρώξιμο/τράβηγμα, σε χαστούκι, γροθιά/κλωτσιά, σφίξιμο λαιμού) και η ενίσχυση της σωματικής βίας με χρήση εργαλείου/όπλου (από χρήση οποιουδήποτε τυχαίου αντικειμένου – πχ. βάζο, τασάκι-, σε χρήση συγκεκριμένου αντικειμένου –πχ. βέργα, ζώνη).

Λόγω κοινωνικών και προσωπικών παραγόντων, η σεξουαλική κακοποίηση στο πλαίσιο σχέσης τείνει να καταγγέλλεται πολύ λιγότερο σε σύγκριση με άλλες μορφές βίας, και ως εκ τούτου η πληροφόρηση για σεξουαλική βία τείνει να μην είναι διαθέσιμη σε αρχαικό εγκληματολογικό υλικό δεδομένων. Ειδικά για το ενδεχόμενο να προκύπτει και σεξουαλική βία, τα θύματα θα πρέπει να ερωτώνται συγκεκριμένα επί του θέματος.

Τονίζεται ότι τυχόν συμπεριφορές της βίαιης πλευράς, που συνάδουν με σαδισμό, δηλαδή άντληση ικανοποίησης από την πρόκληση πόνου στην άλλη ή σε τρίτη πλευρά (ειδικά κατά τη διάρκεια σεξουαλικής επαφής), είναι πάρα πολύ σοβαρή ένδειξη κινδύνου.

6. Εγκυμοσύνη ή πρόσφατος τοκετός θύματος:

Η εγκυμοσύνη ή ο πρόσφατος τοκετός, καθιστούν τη γυναίκα (έγκυο ή λεχώνα) ιδιαίτερα ευάλωτη. Πέραν των πρόσθετων φυσικών (βιολογικών) δυσκολιών που αντιμετωπίζει μια γυναίκα σε τέτοια κατάσταση για να

προστατευθεί, η βία κατά την περίοδο αυτή ενδέχεται να θέτει σε κίνδυνο και την ζωή ή και ανάπτυξη του αγέννητου-εμβρύου ή νεογέννητου παιδιού. Επίσης, όσο προχωρά μια εγκυμοσύνη, τόσο τείνει να περιορίζεται η κινητικότητα και η κοινωνική προσβασιμότητα της εγκύου.

Τυχόν σκόπιμα κτυπήματα στην περιοχή της κοιλιακής χώρας εγκύου γυναίκας τείνουν να είναι ενδεικτικά ψηλού κινδύνου καθότι αφ' ενός έχουν αυτόματα διπλή θυματοποίηση (της εγκύου και του εμβρύου που κυοφορεί), και αφ' ετέρου ενδέχεται να αποσκοπούν στον τερματισμό της εγκυμοσύνης. Σε κάθε περίπτωση, είναι ενδεικτικά απαξίωσης τόσο προς τη λεχούσα όσο και προς το κυοφορούμενο έμβρυο, καθώς και ενδεχομένως ανεπιθύμητης για τον δράστη εγκυμοσύνης.

Το χρονικό σημείο έναρξης άσκησης σωματικής βίας, ειδικά βίας που έχει στόχο την κοιλιακή χώρα εγκύου γυναίκας, είναι σημαντικό για την αξιολόγηση του κριτηρίου αυτού. Αν η εν λόγω βία ξεκίνησε κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης (ή σύντομα μετά τον τοκετό), ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος παρότι αν προϋπήρχε η βία, εκτός αν η βία που είχε προηγηθεί, σχετιζόταν και πάλι με προηγούμενη εγκυμοσύνη. Ως εκ τούτου είναι σκόπιμο να εξασφαλίζεται πληροφόρηση από το θύμα ή και από γυναικολόγο/μεαιυτήρα της κατά πόσο υπήρξαν παλαιότερες παρόμοιες εκφάνσεις ή/και αποβολές/εκτρώσεις.

Με βάση τα πιο πάνω, τυχόν ύπαρξη του δείκτη αυτού, θα πρέπει να συνοδεύεται με ιδιαίτερη προσοχή στην αξιολόγηση των κριτηρίων αρ. 1 (διάσταση), 7 (κοινωνική απομόνωση) και 10 (έντονη ζήλια ή και παρακολούθηση).

7. Κοινωνική απομόνωση θύματος:

Κοινωνική απομόνωση είναι η ανυπαρξία στενού οικογενειακού ή φιλικού περιβάλλοντος του θύματος (με εξαίρεση την όποια σχέση με τον δράστη και το δικό του κοινωνικό κύκλο), καθώς και η ύπαρξή του κοινωνικού περιβάλλοντος αλλά με ταυτόχρονη αδυναμία ή αποκλεισμό επαφών του θύματος με αυτό. Το τελευταίο ενδέχεται να σχετίζεται με ιστορικό κακοποίησης του θύματος ή και με επιβολή της διακοπής των επικοινωνιών από τον δράστη. Υπάρχουν δε και περιπτώσεις που θύματα βίας στην οικογένεια ενεργούν κατά τρόπους που τα απομακρύνουν από τον κοινωνικό τους περίγυρο και οδηγούν ή συντείνουν στην κοινωνική τους απομόνωση και κατά συνέπεια στον αυξημένο έλεγχο και επικυριαρχία τους από τους δράστες.

Η απομόνωση καθιστά το θύμα πιο ευάλωτο καθότι δεν υπάρχει το στενό περιβάλλον στο οποίο να δύναται να αποταθεί για ανεπίσημη και μη δομημένη βοήθεια, στήριξη και προστασία, αλλά ούτε και για προσωρινή φιλοξενία για σκοπούς προστασίας όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο από θύμα. Λαμβάνοντας υπόψη ότι θύματα τείνουν να αποτείνονται αρχικά για βοήθεια σε στενά τους πρόσωπα αντί στην Αστυνομία, η κοινωνική απομόνωση θύματος τείνει να μεγιστοποιεί τον έλεγχο, την κυριαρχία και την επιβολή του δράστη προς το θύμα, και να συνεισφέρει στις αναστολές για καταγγελία καθώς και στην ανακύκλωση και αύξηση της βίας.

Η κοινωνική απομόνωση τείνει να χαρακτηρίζει πολύ περισσότερο θύματα ετερόχθονα, δηλαδή που κατάγονται/προέρχονται από χώρα άλλη από αυτήν στην οποία διαμένουν, καθότι το άμεσο στηρικτικό τους περιβάλλον τείνει να μην ευρίσκεται στην Κύπρο. Πέραν τούτου, πεποιθήσεις που είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την κουλτούρα (πχ. ρόλοι φύλων, αποδοχή ή απόρριψη βίας σε στενή σχέση, κλπ.) τείνουν να διαφοροποιούν τα δεδομένα. Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα στατιστικά στοιχεία της Αστυνομίας Κύπρου για τη βία στην οικογένεια καταδεικνύουν δυσανάλογα αυξημένη παρουσία ετεροχθόνων θυμάτων παρ' ότι το ποσοστό τους στον πληθυσμό, καθώς και ότι στα καταφύγια θυμάτων βίας στην οικογένεια (στην Κύπρο) φιλοξενούνται ως επί το πλείστο ετερόχθονες γυναίκες (και εξαρτώμενά τους), στις περιπτώσεις αυτές, κρίνεται χρήσιμο να συζητείται και να διερευνάται κατά προτεραιότητα το ένδεχομένο να υπάρχει σκοπιμότητα και ανάγκη φιλοξενίας τέτοιων θυμάτων σε καταφύγιο, νοουμένου ότι η συνολική αξιολόγηση συνηγορεί σε αυξημένο κίνδυνο.

Πέραν της καταγωγής και των διαφορών που αυτή μπορεί να συνεπάγεται (πολιτισμός, θρησκεία, γλώσσα, συνήθειες, αξίες –πχ. οικογένεια και τιμή), η απομόνωση μπορεί να σχετίζεται και με άλλες καταστάσεις, όπως αναπηρία ή σοβαρό ιατρικό πρόβλημα που συνεπάγεται μερική ή ολική εξάρτηση από άλλους, ή και με ζητήματα σεξουαλικότητας ή ταυτότητας φύλου. Οι καταστάσεις αυτές πέραν του ότι τείνουν να ενισχύουν τον κίνδυνο που εμπρικλείει η απομόνωση, τείνουν να θέτουν ένα θύμα σε ιδιαίτερα ευάλωτη κατάσταση και να αυξάνουν την εξάρτηση του θύματος από τον δράστη.

8. Κατάχρηση αλκοόλ ή εξαρτησιογόνων ουσιών:

Η κατάχρηση/κατανάλωση αλκοόλ ή/και εξαρτησιογόνων («ναρκωτικών») ουσιών τείνει να συνυπάρχει με ατομικές και διαπροσωπικές/κοινωνικές δυσλειτουργίες. Παράλληλα επιφέρει αλλοιωμένη αντίληψη καταστάσεων και κινδύνων, με αποτέλεσμα να προκύπτουν συμπεριφορές/αντιδράσεις, συνήθως ακραίες και δυσανάλογες των περιστάσεων. Σημειώνεται επίσης

12

ότι η χρήση τέτοιων ουσιών χαρακτηρίζεται συνήθως από το βιολογικό ή/και κοινωνικό σύμπτωμα της χαλάρωσης των συνηθισμένων αναστολών για αντικοινωνικές συμπεριφορές, περιλαμβανομένων βίαιων πράξεων.

Ειδική προσοχή να δίνεται σε περιπτώσεις που το κριτήριο αυτό συνυπάρχει παράλληλα με λήψη φαρμακευτικής αγωγής (βλ. επόμενο σημείο αρ. 9), καθότι οι ουσίες αυτές συνήθως αλληλεπιδρούν με αποτέλεσμα την εξουδετέρωση ή ενίσχυση της επίδρασης της μιας ή της άλλης ουσίας.

Ιδιαίτερα επικίνδυνες είναι περιπτώσεις προσώπων που είναι εξαρτημένα από τέτοιες ουσίες, καθότι αφενός οι επιδράσεις από τη χρήση και τα προαναφερόμενα συμπτώματα μεγιστοποιούνται και αφετέρου στην περίπτωση στέρησης της ουσίας (έλλειψης ή αδυναμίας εξασφάλισής της) οι συμπεριφορές τείνουν να καθοδηγούνται από την ανάγκη λήψης της ουσίας παρά από τη λογική.

9. **Ψυχιατρική πάθηση, και ειδικά τυχόν διακοπή λήψης χορηγούμενης φαρμακευτικής αγωγής:**

Η πλέον αντικειμενική διαπίστωση ότι το κριτήριο της ψυχιατρικής ή ψυχολογικής πάθησης πληρείται, προκύπτει όπου υπάρχει συγκεκριμένη διάγνωση επαγγελματία της ψυχικής υγείας (νοσομένου ότι υπάρχει ή υπήρξε παρακολούθηση από ειδικό επαγγελματία), από τυχόν σχετική χορηγούμενη φαρμακευτική αγωγή, ή όπου υπήρξε προηγούμενη ενδο-νοσοκομειακή περίθαλψη. Η ύπαρξη ψυχικής διαταραχής, η οποία δεν έχει εντοπιστεί ή/και διαγνωστεί δεν αποκλείεται.

Ελλείπει τέτοιας επαγγελματικής τεκμηρίωσης, σε σοβαρά περιστατικά η πιθανότητα ύπαρξης ψυχιατρικής πάθησης μπορεί να εκτιμηθεί αδρά από μη επαγγελματίες της ψυχικής υγείας λαμβάνοντας υπόψη τα βασικά/συνήθη συμπτώματα, που υπό άλλες συνθήκες εγείρουν για την Αστυνομία ζήτημα αναγκαιότητας ψυχιατρικής εξέτασης κάποιου προσώπου.

Η ψυχική διαταραχή από μόνης της (δηλαδή χωρίς άλλες ενδείξεις κινδύνου) συνήθως δε συνιστά αυτόματα τεκμήριο ψηλού κινδύνου, ειδικά όταν ρυθμίζεται με συνεπή φαρμακευτική αγωγή για περίοδο πέραν των δύο μηνών. Εκεί όπου λαμβάνεται τέτοια αγωγή, ιδιαίτερα επικίνδυνη θα πρέπει να θεωρείται η περίοδος διακοπής λήψης της εν λόγω αγωγής, έστω και αν ελέγχεται/ρυθμίζεται από ιατρικές οδηγίες. Νοείται ότι τυχόν έναρξη, λήψη, ή λήξη τέτοιας φαρμακευτικής αγωγής χωρίς ιατρική συνταγή και οδηγία είναι ένδειξη ψηλού κινδύνου. Ιδιαίτερα επικίνδυνη είναι η απότομη

διακοπή της θεραπευτικής αγωγής, χωρίς δηλαδή ιατρική οδηγία για πρόγραμμα σταδιακής διακοπής.

Τα προβλήματα ψυχικής υγείας (σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες ως εξηγείται πιο πάνω) τείνουν να εγείρουν προβληματισμό ως προς την επικινδυνότητα, καθότι συμπτώματά τους είναι συνήθως η διαστρέβλωση της αντιληπτικής ικανότητας και κατά συνέπεια η ανάρμοστη υπό τις περιστάσεις συμπεριφορά. Αυτά, σε αριθμό περιπτώσεων ενδέχεται να προκαλούν ακραίες (υπερβολικές ή ανεπαρκείς) αντιδράσεις. Λαμβανομένου υπόψη ότι η αξιολόγηση του κινδύνου γίνεται με τη συμμετοχή και βοήθεια του θύματος, θα πρέπει να συνυπολογίζεται ο βαθμός στον οποίο το θύμα είναι σε θέση να αντιληφθεί με υποφερτή ακρίβεια την κατάσταση και τον κίνδυνο που αντιμετωπίζει.

Ιδιαίτερη προσοχή να δίνεται σε περιπτώσεις μη ιατρικά ελεγχόμενης διαταραχής της διάθεσης, και ειδικά κατάθλιψης ή συνδυασμού της με άλλη διαταραχή, καθότι ο αυτοκτονικός ιδεασμός τείνει να συνυπάρχει με αυτή και ως εκ τούτου, ως εξηγείται πριν, αυξάνει τον κίνδυνο αυτοχειρίας αλλά υπό τις περιστάσεις και τον κίνδυνο θανάτωσης άλλων.

Το κριτήριο αυτό ενδέχεται να αφορά στο θύμα ή/και στο δράστη, και υπό προϋποθέσεις (ανάλογα με την περίπτωση) και σε τρίτο πρόσωπο που εμπλέκεται στην υπό αξιολόγηση κατάσταση.

10. Έντονη ζήλια ή/και παρενοχλητική παρακολούθηση (stalking) θύματος από δράστη:

Παρενοχλητική παρακολούθηση είναι η επαναλαμβανόμενη ενόχληση ή και συνεχής/συχνή παρακολούθηση, καθώς και η εκφοβιστική συμπεριφορά, που ενδεχομένως να περιλαμβάνει διάπραξη συναφών αδικημάτων (απειλή, εξύβριση, κακόβουλη ζημιά, παράνομη είσοδος, κλπ.). Συνήθως προκύπτει κατά ή μετά τον τερματισμό μιας σχέσης, σε περιόδους κλονισμού, ή αμφισβήτησης της αποκλειστικότητας της σχέσης, από την πλευρά που δεν αποδέχεται τον τερματισμό της ή τη δημιουργία άλλης.

Εκφράζεται με ποικίλους τρόπους, και περιλαμβάνει την επιβολή ποινών/κυρώσεων στο θύμα από τον δράστη, τον περιορισμό της ελευθερίας των επικοινωνιών του με τρίτα πρόσωπα ή/και την επιβολή τερματισμού ή αλλαγής εργασίας, την εμφανή ή υπό κάλυψη παρακολούθηση με φυσική παρουσία ή μέσω τεχνολογίας (τηλέφωνο, ηλεκτρονικός υπολογιστής, διαδίκτυο, GPS), τις επικοινωνίες με πρόσωπα του περιβάλλοντος του θύματος (φίλους, συγγενείς, συναδέλφους, γείτονες) για άντληση πληροφοριών ή/και για έμμεση ή άμεση δυσφήμιση, ζημιές σε

ιδιοκτησία/περιουσία (πχ. οικία, όχημα), αποστολή πολλών ανεπιθύμητων ενοχλητικών μηνυμάτων (ή τηλεφωνημάτων), δώρων, πακέτων, κλπ, και άμεσες ή έμμεσες (μέσω άλλων) απειλές κατά του προσώπου και του περιβάλλοντός του, περιλαμβανομένων και κατοικίδιων ζώων. Πληροφορίες που αντλούνται από τέτοιες παρακολούθησεις δυνατό να χρησιμοποιούνται για περαιτέρω έλεγχο ή/και εκβιασμό της υπό παρακολούθηση πλευράς.

Η παρενοχλητική παρακολούθηση σε συνδυασμό με την έντονη ζήλια είναι ενδεικτική ή/και εκφράζει νοοτροπίες ή/και δημιουργεί συνθήκες κτητικότητα, καθυπόταξης, ελέγχου, κυριαρχίας και επιβολής της μιας πλευράς από την άλλη.

11. Προηγούμενη άσκηση ενδοοικογενειακής ή άλλης βίας:

Προηγούμενες συμπεριφορές τείνουν να αυξάνουν την πιθανότητα επανάληψής τους εφ' όσον οι συνθήκες στις οποίες προέκυψαν παραμένουν αναλλοίωτες, δηλαδή χωρίς παρέμβαση για αλλαγή τους (Εξ' ου και η στοχοθέτηση κατάλληλων μέτρων παρέμβασης στο πρωτόκολλο αυτό). Προηγούμενη άσκηση βίας της ίδιας μορφής (ενδοοικογενειακή – εναντίον του ίδιου ή και άλλων μελών της οικογένειας) τείνει να συνιστά πιο σταθερή εξέλιξη, αλλά και άλλες βίαιες μη-ενδοοικογενειακές συμπεριφορές τείνουν να αυξάνουν τον κίνδυνο, καθότι δεν παύουν να είναι ενδεικτικές τάσης για βίαιη διαχείριση καταστάσεων. Η διαπροσωπική βία (κατά προσώπου) τείνει να είναι πιο σχετική σε σύγκριση με βία κατά περιουσίας. Κακοποίηση κατοικίδιων ζώων, όπου προκύπτει, να λαμβάνεται υπόψη ως πρόσθετος παράγοντας.

Λαμβανομένου υπόψη ότι θύματα της υπό αξιολόγηση βίας τείνουν να καταγγέλλουν στην Αστυνομία για πρώτη φορά μετά από αριθμό περιστατικών κακοποίησής τους, εδώ να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο περιστατικά που είναι καταχωρημένα σε αρχεία της Αστυνομίας (πχ. Ανάλυση Εγκλήματος, Ημερολόγιο Σταθμού, ή Προηγούμενες Καταδίκες), αλλά και προηγούμενα περιστατικά που αναφέρονται από το θύμα κατά την καταγγελία στο πλαίσιο της οποίας εφαρμόζεται το Πρωτόκολλο, ή που προκύπτουν από άλλες πηγές/μαρτυρίες/Υπηρεσίες.

Τυχόν εσκεμμένη εστίαση προηγούμενης ή της υπό αξιολόγηση σωματικής βίας σε σημεία και με τρόπους που φράζουν την αναπνοή (πχ. σφίξιμο λαιμού-στραγγαλισμός ή απόφραξη στόματος και μύτης-ασφυξία), καταδεικνύουν αυξημένο κίνδυνο καθότι δύνανται να επιφέρουν θάνατο.

Προηγούμενη εμπλοκή της καταγγελλόμενης πλευράς σε υποθέσεις διαπροσωπικής βίας ως ύποπτη-κατηγορούμενη, προηγούμενες καταδίκες,

συλλήψεις, κράτηση ή φυλάκιση συνυπολογίζονται εδώ. Ειδικά λαμβάνονται υπόψη παρακοές Δικαστικών Διαταγμάτων/Όρων, καθότι τείνουν να είναι ενδεικτικές έλλειψης διάθεσης ή αδυναμίας για συμμόρφωση και σωφρονισμό και παράλληλα μη ικανοποιητικά αποτρεπτικής ποινικής διαχείρισης.

Δράστες ή/και θύματα, που είχαν βιώσει κατά την παιδική τους ηλικία έντονη βία εις βάρος τους ή μεταξύ των γονέων τους, ενδέχεται να σταθμίζουν διαφορετικά (παρότι ο υπόλοιπος πληθυσμός) τη δική τους αντίστοιχη συμπεριφορά, συνήθως προς τα άκρα (πχ. επίπεδο αποδοχής ή υιοθέτησης κακοποίησης).

Το Σημείο αυτό σχετίζεται με το υπ' αριθμό 5 προηγούμενο Σημείο (κλιμάκωση).

12. Κατοχή ή/και πρόσβαση σε πυροβόλο όπλο:

Η κατοχή ή και πρόσβαση σε πυροβόλο όπλο (κυνηγετικό, στρατιωτικό, υπηρεσιακό, ή άλλο) αυξάνει την επικινδυνότητα, καθότι τυχόν χρήση τέτοιου όπλου για άσκηση βίας συνεπάγεται συνήθως τεχνικά εύκολη, γρήγορη και επιτυχή πρόκληση πολύ σοβαρής μέχρι και θανάσιμης βλάβης και υπό προϋποθέσεις σε περισσότερα του ενός πρόσωπα. Περαιτέρω, ακόμα και η μη χρήση πυροβόλου όπλου, παρά μόνο η απειλή ή υπονοούμενα για χρήση του, τείνουν να δημιουργούν συνθήκες αυξημένης καθυστόταξης και ελέγχου της πλευράς που δεν κατέχει από την πλευρά που κατέχει τον οπλισμό.

Περαιτέρω, η δυνατότητα χρήσης πυροβόλου όπλου αυξάνει και τον κίνδυνο για τη ζωή και σωματική ακεραιότητα του ίδιου του χρήστη του, διευκολύνοντας και τον αυτοτραυματισμό/αυτοχειρία, που σε αριθμό περιστατικών δια-συντροφικής βίας έπεται της διάπραξης φόνου ή ανθρωποκτονίας με χρήση του ίδιου όπλου.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η συντριπτική πλειοψηφία των πυροβόλων όπλων κατέχονται και χρησιμοποιούνται από άντρες, και ότι οι άντρες σε αντίθεση με τις γυναίκες γνωρίζουν τον τρόπο σωστής και αποτελεσματικής χρήσης τους, η ύπαρξη του κριτηρίου εγείρει κατά κανόνα πρώτιστα αυξημένο κίνδυνο για γυναίκες.

Τυχόν απειλή που σχετίζεται με χρήση πυροβόλου όπλου, θα πρέπει να αξιολογείται σε συνάρτηση με το κριτήριο αρ. 3 (απειλή θανάτωσης/αυτοκτονίας).

Ε) Ερμηνεία αποτελέσματος

Η συχνότητα των θετικών («Ναι»), αρνητικών («Όχι»), και «Άγνωστων» σημείων για κάθε ξεχωριστό χαρακτηριστικό/κριτήριο και για όλα μαζί, είναι καθοριστικό στοιχείο στην αξιολόγηση της επικινδυνότητας, αλλά όχι το μοναδικό, ούτε και απόλυτο. Καθοδηγεί και βοηθά στην ερμηνεία του αποτελέσματος, αλλά δεν την περιορίζει, ως εξηγείται πιο κάτω.

Κατά κανόνα ακολουθείται η εξής ερμηνεία:

Η **ψηλή** επικινδυνότητα καταδεικνύεται όταν τα θετικά («Ναι») είναι τρία ή περισσότερα από τα αρνητικά («Όχι»).

Η **μέτρια** επικινδυνότητα καταδεικνύεται όταν τα θετικά («Ναι») και τα αρνητικά («Όχι») είναι ίσα ή η διαφορά τους κυμαίνεται μέχρι δύο μονάδες.

Η **συνηθισμένη** επικινδυνότητα καταδεικνύεται όταν τα αρνητικά («Όχι») είναι τρία ή περισσότερα από τα θετικά («Ναι»).

Δείκτες των οποίων η κατάσταση είναι «Άγνωστη» δεν επιμετρούνται. Στόχος της αξιολόγησης είναι να μην υπάρχει άγνοια για οποιοδήποτε δείκτη, ή η άγνοια να προκύπτει για όσο το δυνατό λιγότερους δείκτες.

Ανάλογα με τους άγνωστους δείκτες, αναπροσαρμόζεται αναλογικά προς τα κάτω το όριο της διαφοράς θετικών – αρνητικών για ερμηνεία του αποτελέσματος. Στα εννιά γνωστά στοιχεία, η διαφορά (των τριών μονάδων) μειώνεται στα δύο και στα έξη γνωστά στοιχεία, η διαφορά μειώνεται στη μια μονάδα.

Περιπτώσεις όπου η άγνοια προκύπτει σε περισσότερους από έξη δείκτες και η διαφορά θετικών – αρνητικών στους υπόλοιπους δείκτες δεν είναι μεγάλη, θα πρέπει να προσεγγίζονται με επιφύλαξη.

Βοήθημα ερμηνείας αποτελέσματος			
Άγνωστο	Επικινδυνότητα		
	Ψηλή	Μέτρια	Συνηθισμένη
0	$\text{Ναι} \geq \text{Όχι} + 3$	$\text{Ναι} = \text{Όχι} (\pm 2)$	$\text{Όχι} \geq \text{Ναι} + 3$
3	$\text{Ναι} \geq \text{Όχι} + 2$	$\text{Ναι} = \text{Όχι} (\pm 1)$	$\text{Όχι} \geq \text{Ναι} + 2$
6	$\text{Ναι} \geq \text{Όχι} + 1$	$\text{Ναι} = \text{Όχι}$	$\text{Όχι} \geq \text{Ναι} + 1$
6+	Επιφύλαξη		

Όπως προαναφέρεται, η κατάταξη της επικινδυνότητας σύμφωνα με τους αριθμούς θετικών και αρνητικών δεικτών, δεν είναι απόλυτα δεσμευτική για τον αξιολογητή

ή/και τον Υπεύθυνό του, οι οποίοι δύνανται να αιτιολογήσουν διαφορετική εκτίμηση, εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι. Τέτοιοι λόγοι μπορεί να είναι ενδείξεις τις οποίες ενδεχομένως να μην ανιχνεύει το εργαλείο, ύπαρξη ενδείξεων που μετριάζουν τον εκτιμημένο κίνδυνο, έντονη και ακραία ένδειξη σε δείκτη του εργαλείου ή άλλο, διαφορετική αντίληψη του κινδύνου από το επηρεαζόμενο θύμα, κλπ.

Στις περιπτώσεις που η επικινδυνότητα αξιολογείται ως ιδιαίτερα ψηλή και ως τέτοια εμπεριέχει ψηλό ρίσκο φονικότητας, τούτο θα πρέπει χωρίς καθυστέρηση να κοινοποιείται και να μεταδίδεται από την Αστυνομία προς το πρόσωπο που κινδυνεύει με την ανάλογη (ιδιαίτερα ψηλή) αποφασιστικότητα, με στόχο, αφού γίνει αντιληπτό, να εξασφαλίζεται η συνεργασία το εν λόγω προσώπου με την Αστυνομία ή/και άλλες Υπηρεσίες για λήψη συναφών διωκτικών και προστατευτικών μέτρων.

Στ) Διαχείριση κινδύνου

Η διαχείριση του αξιολογούμενου κινδύνου αποσκοπεί στην μείωση της πιθανότητας υποτροπής του δράστη αφενός μέσω περιοριστικών ή άλλων μέτρων για τον ίδιο και αφετέρου μέσω προστατευτικών και στηρικτικών μέτρων για το θύμα. Στον όποιο σχεδιασμό και μέτρα ασφάλειας λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες, θέσεις, περιορισμοί και αποφάσεις της επηρεαζόμενης αναίτιας πλευράς (θύματος).

Νοείται ότι τα μέτρα ευρίσκονται πάντοτε στο πλαίσιο της νομιμότητας. Το Πρωτόκολλο αυτό είναι βοηθητικό και συμβουλευτικό, και όχι εκτελεστικό. Δεν παράγει αποτέλεσμα αφ' εαυτού, παρά μόνο καταλήγει σε υπόδειξη προς τον αξιολογητή των μέτρων των οποίων την υιοθέτηση ενδείκνυται να μελετήσει, ανάλογα με τον εκτιμημένο κίνδυνο. Δεν αποκλείεται ούτε η λήψη μέτρων που δεν ενδείκνυται σύμφωνα με την εκτίμηση, ούτε η μη λήψη μέτρων που ενδείκνυται, εφόσον συντρέχουν άλλοι λόγοι ή περιορισμοί. Για παράδειγμα, είναι πιθανό η αξιολόγηση να καταλήγει σε εκτίμηση για ψηλό και θανάσιμο κίνδυνο, πλην όμως αυτό από μόνο του δεν είναι ούτε αρκετό, ούτε ικανό να μεταφραστεί σε Δικαστικό Διάταγμα περιορισμού ελευθερίας υπόπτου ή προστασίας θύματος. Η γνωστοποίηση στο Δικαστήριο, όχι απλά και μόνο της τελικής εκτίμησης κινδύνου (πχ. ψηλός), αλλά και των λόγων που οδήγησαν σε αυτή (πχ. πολλά προηγούμενα, κλιμάκωση, αύξηση συχνότητας, κατάχρηση ουσίας, ψυχιατρική διάγνωση, κλπ.) μπορεί να διαδραματίσει ρόλο στην απόφαση του Δικαστηρίου κατά τη συζήτηση σχετικού αιτήματος.

Η διαχείριση του κινδύνου προϋποθέτει πρόνοια για τους εξής τρεις συναφείς μεταξύ τους αλλά ξεχωριστούς πυλώνες:

- i. Παρακολούθηση της κατάστασης και του περιστατικού για σκοπούς ανατροφοδότησης και αναπροσαρμογής της αρχικής διαχείρισης, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο.
- ii. Στήριξη και ενδυνάμωση θυμάτων και παράλληλη παραπομπή δραστών σε ειδικά θεραπευτικά προγράμματα, όπου αυτό αρμόζει. Παραπομπή θυμάτων σε άλλες αρμόδιες υπηρεσίες ή και διασύνδεσή τους με αυτές.
- iii. Επιτήρηση και εποπτεία δραστών, κύρια με μέτρα περιορισμού της ελευθερίας ή της πρόσβασης τους στα θύματα, ή με αυξημένες περιπολίες/επισκέψεις, καθώς και περαιτέρω ενίσχυση της ασφάλειας θυμάτων μέσω προσωρινής ασφαλούς διαμονής σε καταφύγιο ή άλλης εναλλακτικής διαμονής.

Δεδομένου ότι η εφαρμογή κάποιων μέτρων προϋποθέτει ενέργειες από άλλες Υπηρεσίες (πχ. Κοινωνικής Ευημερίας ή/και Σύνδεσμο για Βία στην Οικογένεια - ΜΚΟ για προσωρινή ασφαλή διαμονή θύματος και εξαρτημένων σε ειδικό καταφύγιο), η Αστυνομία επιδιώκει τη στενή συνεργασία με τις εν λόγω Υπηρεσίες τόσο για το σχεδιασμό ασφάλειας, όσο και για την υλοποίησή του. Σε περιπτώσεις ιδιαίτερα ψηλού κινδύνου, ο αρμόδιος Αστυνομικός Σταθμός να διευθετεί ή να μεριμνά για σύσκεψη με άλλες εμπλεκόμενες Υπηρεσίες για συντονισμό ενεργειών για μείωση του κινδύνου.

Τα προτεινόμενα ανά επίπεδο κινδύνου μέτρα σχολιάζονται σε συντομία και παρουσιάζονται συνοπτικά πάρα κάτω. Νοείται πως τα μέτρα που προτείνονται σε περιπτώσεις ψηλού ή μέτριου κινδύνου περιλαμβάνουν και όσα προνοούνται στο/α χαμηλότερο/α επίπεδο/α.

Νοείται επίσης πως μέτρα που προτείνονται για ένα συγκεκριμένο επίπεδο δύνανται να ληφθούν και για άλλα επίπεδα, νοουμένου ότι νομιμοποιούνται και εφόσον κρίνονται σκόπιμα για οποιοδήποτε λόγο, πέραν της εκτίμησης του κινδύνου.

Στη στήλη «N/O» του πίνακα προτεινόμενων ενεργειών του εντύπου σημειώνεται κατά πόσο η κάθε ενέργεια (που αφορά στο επίπεδο του αξιολογούμενου κινδύνου) έγινε («Ναι» ή «Όχι») και στη διπλανή στήλη καταγράφονται σχόλια, ειδικά για αιτιολόγηση ενέργειας που δεν έγινε (πχ. ως προς τη σύλληψη, μπορεί να σημειωθεί τυχόν απόρριψη αιτήματος από Δικαστήριο).

Ζ) Μέτρα διαχείρισης κινδύνου

Πάρα κάτω εξηγούνται τα μέτρα που αναφέρονται στο εργαλείο αξιολόγησης κινδύνου. Τονίζεται ότι κάποια από τα μέτρα δε δύνανται να ληφθούν σε όλες τις περιπτώσεις καθότι προνοούνται αποκλειστικά για συγκεκριμένες περιπτώσεις (πχ.

δε δύναται να εκδοθεί Διάταγμα Αποκλεισμού όπου οι δύο πλευρές δεν είναι μέλη της ίδιας οικογένειας ως ορίζει ο Νόμος 119(Ι)/2000 (βία στην οικογένεια).

1. Σύλληψη:

Ανεξάρτητα του επιπέδου του κινδύνου, διενεργείται μόνο όπου νομιμοποιείται. Ως εκ τούτου, με εξαίρεση την περίπτωση αυτόφωρης σύλληψης, στις υπόλοιπες περιπτώσεις, η ενέργεια που προκύπτει σε σχέση με την αξιολόγηση είναι η υποβολή αιτήματος σε Δικαστήριο για ένταλμα σύλληψης.

Τονίζεται ότι η σύλληψη προσώπου, λαμβανομένης υπόψη της μικρής της χρονικής διάρκειας (24 ώρες), δε συνιστά αφ' εαυτού αυτόματα ασφαλές μέτρο προστασίας θύματος, παρά μόνο κατά το σύντομο χρόνο στέρησης της ελευθερίας υπόπτου. Κατά κανόνα, θα πρέπει να εξετάζονται και πρόσθετα προστατευτικά μέτρα.

2. Προσωποκράτηση:

Ανεξάρτητα του επιπέδου του κινδύνου, διενεργείται μόνο όπου νομιμοποιείται. Ως εκ τούτου, η ενέργεια που προκύπτει σε σχέση με την αξιολόγηση είναι η υποβολή αιτήματος σε Δικαστήριο για διάταγμα προσωποκράτησης.

Ως προς τη διασύνδεση του μέτρου με την ασφάλεια θύματος, ισχύει ότι και στην περίπτωση της σύλληψης, με τη διαφορά ότι ο χρόνος προσωρινής στέρησης της ελευθερίας είναι εδώ μεγαλύτερος των 24 ωρών.

3. Αφαίρεση πυροβόλων όπλων:

Αναφέρεται σε κυνηγετικά (ΔΟΚΟ, ΜΟΚΟ, αεροβόλα), στρατιωτικά (συνήθως τυφέκια τύπου G3), ή υπηρεσιακά όπλα (συνήθως πιστόλια προσωπικού Αστυνομίας, Κεντρικών Φυλακών, Υπηρεσίας Θήρας, Εθνικής Φρουράς). Η διαδικασία αφαίρεσης εξαρτάται κατά περίπτωση από το είδος του όπλου και την ιδιότητα του χρήστη/κατόχου του. Εκεί όπου η Αστυνομία δε νομιμοποιείται να αφαιρέσει η ίδια τον οπλισμό, να ενημερώνεται άμεσα η αρμόδια Υπηρεσία που τον έκδωσε για τις δικές της ενέργειες.

4. Διάταγμα αποκλεισμού (προσωρινό):

Εξετάζεται μόνο όπου οι δύο πλευρές είναι μέλη της ίδιας οικογένειας και άρα εφαρμόζει ο Νόμος 119(Ι)/2000 (βία στην οικογένεια). Είναι προσωρινό μέτρο. Ανεξάρτητα του επιπέδου του κινδύνου, επιβάλλεται μόνο όπου νομιμοποιείται. Ως εκ τούτου, η ενέργεια που προκύπτει σε σχέση με την

αξιολόγηση είναι η υποβολή αιτήματος σε Δικαστήριο για διάταγμα αποκλεισμού (σε συνεννόηση με Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και με τη σύμφωνο γνώμη του θύματος). Στην περίπτωση αυτή ειδικά, τόσο η αξιολόγηση της επικινδυνότητας συνολικά, όσο και τα επί μέρους στοιχεία και δεδομένα της, δύνανται να τεθούν υπόψη του Δικαστηρίου προς υποστήριξη του αιτήματος για έκδοση διατάγματος, ως η πρόνοια του Άρθρου 22(2) του Ν.119(Ι)/2000, για «...στοιχεία, τα οποία δημιουργούν εκ πρώτης όψεως κίνδυνο άσκησης βίας ή επανάληψης βίας...».

Εφόσον υπάρχει σε ισχύ τέτοιο Διάταγμα και η υπόθεση έχει καταχωρηθεί σε Δικαστήριο εντός 24 ημερών από την πρώτη ημέρα έκδοσης του Διατάγματος, μπορεί να ζητηθεί από το Δικαστήριο η συνέχισή του μέχρι εκδίκασης της υπόθεσης.

Το μέτρο αυτό προτιμάται της διευθέτησης προσωρινής διαμονής του θύματος σε καταφύγιο ή σε άλλο ασφαλές χώρο, καθότι επηρεάζει και περιορίζει πρώτιστα τη φερόμενη ως υπαίτια και όχι την αναίτια πλευρά.

5. Άμεση ενημέρωση ΥΚΕ:

Η άμεση ενημέρωση των ΥΚΕ γίνεται κατά κανόνα τηλεφωνικά προς το αρμόδιο τοπικό Γραφείο των ΥΚΕ, ή/και συνήθως προς τον/την επί καθηκόντι Λειτουργό ΥΚΕ. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει αναφορά στον εκτιμημένο κίνδυνο, στοιχεία εμπλεκόμενων και αστυνομικού που χειρίζεται την περίπτωση, ειδική αναφορά για τυχόν επηρεαζόμενα παιδιά, ενημέρωση για ζήτημα προσωρινής εναλλακτικής διαμονής θύματος (και εξαρτημένων) ή/και προώθηση αιτήματος για Προστατευτικό Διάταγμα, και εισήγηση κατά πόσο χρειάζεται η φυσική παρουσία Λειτουργού ΥΚΕ στον Αστυνομικό Σταθμό ή σε άλλο συγκεκριμένο χώρο/Υπηρεσία.

6. Προσωρινή εναλλακτική διαμονή θύματος:

Προτεραιότητα είναι να εγκαταλείπουν προσωρινά την κοινή στέγη οι δράστες και όχι τα θύματα. Όπου όμως η άμεση ασφάλεια θύματος (και εξαρτημένων) εξυπηρετείται καλύτερα με άμεση προσωρινή διευθέτηση εναλλακτικής διαμονής του, αυτό να συζητείται με το θύμα. Προτεραιότητα να δίνεται σε θεσμική διευθέτηση της ασφαλούς διαμονής, δηλαδή στη δομημένη φιλοξενία του θύματος σε ειδικό καταφύγιο. Όπου αυτό δεν είναι εφικτό, ή αν δεν υπάρχει σχετική διευθέτηση από μέρους του θύματος (πχ. με συγγενικό/φιλικό πρόσωπο) αναζητούνται άλλοι χώροι φιλοξενίας. Για τη διευθέτηση του ζητήματος, η Αστυνομία αποτείνεται στις ΥΚΕ.

Όπου ζητείται αστυνομική παρουσία/συνοδεία για παραλαβή περιουσιακών στοιχείων ή προσωπικών αντικειμένων/εγγράφων από οικογενειακή/κοινή

στέγη για λόγους ασφάλειας/προστασίας, το αίτημα να ικανοποιείται εφόσον κρίνεται αναγκαίο, σκόπιμο ή χρήσιμο, ως οι σχετικές οδηγίες του Αρχηγού Αστυνομίας.

7. Διασύνδεση με ΣΠΑΒΟ:

Η ενημέρωση παραπονούμενων για υπηρεσίες που παρέχονται από τον ΣΠΑΒΟ προνοείται ανεξάρτητα του επιπέδου αξιολογούμενου κινδύνου, συζητείται στα σημεία αρ. 9 και 10 πιο κάτω, και εναπόκειται στην ενδιαφερόμενη πλευρά να αποταθεί για αίτημα για βοήθεια/στήριξη.

Πέραν της ενημέρωσης αυτής, σε περιπτώσεις ψηλού κινδύνου, ζητείται από παραπονούμενα πρόσωπα εξουσιοδότηση για από μέρους της Αστυνομίας απ' ευθείας παραπομπή τους στον ΣΠΑΒΟ, ως γίνεται και με τις ΥΚΕ. Προς τούτο, να συμπληρώνεται και να υπογράφεται από την παραπονούμενη το συνημμένο έντυπο (Παράρτημα Β), το οποίο, εφόσον υπάρχει η σχετική συγκατάθεση, να διαβιβάζεται με τηλεομοιότυπο στον αριθμό 22462930. Να γίνεται παράλληλα και αμέσως τηλεφωνική παραπομπή στον ΣΠΑΒΟ, στην τηλεφωνική γραμμή βοήθειας 1440, που λειτουργεί καθ' όλο το εικοσιτετράωρο. Ανεξάρτητα της εξασφάλισης ή όχι της εξουσιοδότησης του θύματος, το έντυπο να καταχωρείται στο σχετικό φάκελο της υπόθεσης.

Τονίζεται η σημασία λήψης και καταγραφής στο σχετικό διαβιβαστικό έντυπο στοιχείων που επιτρέπουν και διευκολύνουν την ασφαλή επικοινωνία από τον ΣΠΑΒΟ προς την παραπονούμενη πλευρά (τρόπος και χρόνος επικοινωνίας). Συνήθως η εν λόγω επικοινωνία γίνεται αρχικά μέσω τηλεφώνου.

8. Επίσκεψη σε θύμα:

Ανάλογα με την εκτίμηση του κινδύνου, ενδείκνυται να γίνονται μετά την πρώτη επαφή θύματος – Αστυνομίας μέχρι τρεις επισκέψεις ή συναντήσεις ή επικοινωνίες με το θύμα, μετά 2, 9, και 16 ημέρες. Αυτές μπορούν να γίνονται από αστυνομικό του Σταθμού/ΤΑΕ που χειρίστηκε την περίπτωση, ή από Αστυνομικό της Γειτονιάς, κατόπιν σχετικής ενημέρωσης. Αυτές αποσκοπούν στη διατήρηση επαφής και σχέσης με το θύμα, στον έλεγχο και επικαιροποίηση (όπου χρειάζεται) της αρχικής (ή προηγούμενης) αξιολόγησης και διαχείρισης του κινδύνου, καθώς και στον έλεγχο (επικύρωση ή ακύρωση) ενδεχόμενης στάσης θύματος που περιορίζει την άσκηση αστυνομικών εξουσιών (πχ. έλλειψη κατάθεσης ή πιστοποιητικού ιατρικής εξέτασης θύματος) και του ενδεχομένου αυτή να μην είναι απόλυτα γνήσια αλλά να σχετίζεται με απειλές εκφοβισμό, κλπ.

9. Ενημέρωση για υπηρεσίες ΣΠΑΒΟ:

Βασικά στοιχεία για τις υπηρεσίες που παρέχονται από το Σύνδεσμο για Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια καταγράφονται και στο ειδικό ενημερωτικό έντυπο της Αστυνομίας (επόμενο σημείο). Σε κάθε περίπτωση, και ειδικά όταν για λόγους ασφάλειας το θύμα δεν προτίθεται να μεταφέρει μαζί του το σχετικό έντυπο, είναι σκόπιμο να του εξηγηθεί ότι μέσω της τηλεφωνικής γραμμής 1440 μπορεί να αποταθεί στον ΣΠΑΒΟ για περαιτέρω στήριξη (τηλεφωνικά ή/και με συνάντηση) καθώς και να λάβει πληροφορίες σχετικά με το ενδεχόμενο φιλοξενίας σε καταφύγιο του ΣΠΑΒΟ. Θύματα που για λόγους ασφάλειας δε θα μεταφέρουν το έντυπο μαζί τους, είναι καλό να συμβουλευούνται να απομνημονεύσουν τον αριθμό 1440 ή να τον καταγράψουν χωρίς άλλη σημείωση σε σημείο που θα είναι στη διάθεσή τους και δεν κινεί υποψίες.

10. Επίδοση ενημερωτικού/ών εντύπου/ων Αστυνομίας:

Το βασικό ενημερωτικό έντυπο της Αστυνομίας για ΒΣΟ είναι διαθέσιμο σε τρεις γλώσσες (Ελληνικά, Αγγλικά, Τουρκικά). Περιέχει πληροφορίες που σχετίζονται με την Αστυνομία, καθώς και βασικές πληροφορίες και στοιχεία επικοινωνίας με άλλες αρμόδιες Υπηρεσίες. Είναι πολύ χρήσιμο να δίδεται στα θύματα ΒΣΟ για να ενημερωθούν σχετικά με το ζήτημα που αντιμετωπίζουν. Θύματα που για λόγους ασφάλειας δε θα μεταφέρουν το έντυπο μαζί τους, είναι καλό να συμβουλευούνται να το διαβάσουν κατά το χρόνο που παρευρίσκεται στο χώρο η Αστυνομία.

Στις περιπτώσεις ψηλού κινδύνου, να επιδίδεται πρόσθετα και το ειδικό έντυπο για την περίπτωσή τους. Το περιεχόμενο του εν λόγω εντύπου παρουσιάζεται στο Παράρτημα Γ. Σημειώνεται ότι εκκρεμεί αίτημα για έκδοση του εντύπου αυτού σε τυπογραφείο κατά τρόπο καμουφλαρισμένο, δηλαδή τα εξώφυλλά του να είναι άσχετα με το περιεχόμενό του. Μέχρι την αναμενόμενη εκτύπωση, να δίδεται στα θύματα αντίγραφο του συνημμένου, και ανάλογα με την περίπτωση να τους υποδεικνύονται τυχόν κίνδυνοι που απορρέουν από τυχόν μεταφορά του μαζί τους.

Η δε συμβουλή για μελέτη των εντύπων στις περιπτώσεις ψηλού κινδύνου να διαβιβάζεται στα θύματα κατά τρόπο επιτακτικό και σε πλαίσιο αποφασιστικότητας.

11. Γραπτή ενημέρωση ΥΚΕ:

Νοείται ότι η γραπτή ενημέρωση των ΥΚΕ για υπό διαχείριση περιστατικό δεν μπορεί να είναι άμεση. Εκ των πραγμάτων έπεται άλλων άμεσων ενεργειών. Για περιπτώσεις βίας στην οικογένεια χρησιμοποιείται ειδικό

δομημένο ενημερωτικό έντυπο. Κατ' αναλογία και κατά περίπτωση μπορεί να γίνει αντίστοιχη ενημέρωση των ΥΚΕ και για περιστατικά που δεν αφορούν μέλη της ίδιας οικογένειας ως ορίζει ο Νόμος 119(Ι)/2000. Όταν πέραν της ενημέρωσης των ΥΚΕ για τις όποιες από μέρους τους κατ' αρμοδιότητα ενέργειες, εγείρεται οποιοδήποτε συγκεκριμένο ζήτημα/αίτημα, αυτό να καταγράφεται στο ενημερωτικό έντυπο. Πέραν των προκαθορισμένων πεδίων του εντύπου, σημειώνονται και τα στοιχεία που προαναφέρονται εδώ υπό το σημείο «Άμεση ενημέρωση ΥΚΕ».

12. Διατμηματική σύσκεψη:

Σε ιδιάζουσες περιπτώσεις (κύρια υψηλού κινδύνου) να αναλαμβάνεται πρωτοβουλία για διενέργεια διατμηματικής σύσκεψης (συνήθως με ΥΚΕ ή/και ΥΨΥ, και όπου χρειάζεται και με άλλες Υπηρεσίες/Οργανισμούς) για συντονισμό ενεργειών και από κοινού διαχείριση περιστατικών.

Συνοπτικός Πίνακας ενεργειών ανά επίπεδο επικινδυνότητας

Ενέργεια	Επικινδυνότητα		
	Συνήθης	Μέτρια	Ψηλή
Σύλληψη			✓
Προσωποκράτηση			✓
Αφαίρεση πυροβόλων όπλων		✓	✓
Διάταγμα Αποκλεισμού			✓
Άμεση (τηλεφωνική) ενημέρωση Υ.Κ.Ε.			✓
Μέριμνα για προσωρινή εναλλακτική διαμονή θύματος (πχ. Καταφύγιο, συγγενείς)			✓
Διασύνδεση με ΣΠΑΒΟ			✓
Επίσκεψη σε θύμα 2 μέρες μετά την καταγγελία/αναφορά	✓	✓	✓
Επίσκεψη σε θύμα 9 μέρες μετά την καταγγελία/αναφορά		✓	✓
Επίσκεψη σε θύμα 16 μέρες μετά την καταγγελία/αναφορά			✓
Ενημέρωση για υπηρεσίες ΣΠΑΒΟ (Τηλ. 1440)	✓	✓	✓
Επίδοση ενημερωτικού εντύπου Αστυνομίας για βία στην οικογένεια	✓	✓	✓
Επίδοση ενημερ. εντύπου Αστ. για ψηλό κίνδυνο			✓
Γραπτή ενημέρωση ΥΚΕ	✓	✓	✓
Δια-Υπηρεσιακή σύσκεψη			✓

Σημείωση: Οι αναφερόμενες ενέργειες προωθούνται εκεί όπου νομιμοποιούνται ή και εξουσιοδοτούνται, ανάλογα με τις περιστάσεις (πχ. αν δεν υπάρχει οικογενειακή σχέση ανάμεσα στις δύο πλευρές, δε θα γίνουν ενέργειες που αφορούν ή και προνοούνται ειδικά για περιπτώσεις βίας στην οικογένεια).

Η) Έλεγχος/Εποπτεία από προϊστάμενο του αξιολογητή

Το έντυπο /εργαλείο αξιολόγησης ελέγχεται από τον Υπεύθυνο του Αστυνομικού Σταθμού ή ΤΑΕ του αξιολογητή. Ο Υπεύθυνος μπορεί να αναθεωρήσει ή να επικυρώσει την αξιολόγηση, την ερμηνεία, ή και τα μέτρα που προωθήθηκαν, και σε κάθε περίπτωση υπογράφει το έντυπο στο σχετικό σημείο, όπως και ο αξιολογητής. Όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο, ο Υπεύθυνος καθορίζει χρονικό σημείο επαναξιολόγησης του κινδύνου είτε εκ των προτέρων (δηλαδή με σημείωση/οδηγία επί του εντύπου) είτε εκ των υστέρων.

Στο πλαίσιο του ελέγχου αυτού, ο Υπεύθυνος είναι καλό να απαντά στα εξής τρία ερωτήματα:

1. Κατά πόσο υπάρχει ιστορικό βίαιης συμπεριφοράς,
2. Κατά πόσο υπάρχει προοπτική κλιμάκωσης της βίας, και
3. Κατά πόσο υπάρχουν μέτρα που μπορούν να μειώσουν τον κίνδυνο.

Όταν η απάντηση και στα τρία αυτά ερωτήματα είναι θετική (Ναι), και νοουμένου ότι η αρχική αξιολόγηση δεν έχει καταλήξει σε εκτίμηση για συνηθισμένη επικινδυνότητα, ο εποπτικός ρόλος του Υπεύθυνου εστιάζει στη λήψη των μέτρων που κρίνονται σκόπιμα για την υπό συζήτηση περίπτωση.

A series of horizontal dashed lines for writing, consisting of 25 lines.

Παράρτημα Α

Έντυπο / Εργαλείο Αξιολόγησης Επικινδυνότητας

Αστ. Σταθμός/ΤΑΕ: Επαρχία:

Αρ. Μητρώου Εγκλημάτων Σταθμού: Αρ. Παρ. Ημερ/γίου:

Δράστης: ΑΔΤ:

Θύμα: ΑΔΤ:

Ημερ. Περιστατικού: Ημερ. Αξιολόγησης:

	Φύλο		Καταγωγή	
	Άνδρας	Γυναίκα	Αυτόχθων	Ετερόχθων
Δράστης				
Θύμα				

Σχέση Δράστη - Θύματος				
	Σύζυγοι	Σύμβιοι	Σύμφωνο Συμβίωσης	Σύντροφοι
Νυν				
Πρώην				
Σε Διάσταση				

Συγκατοίκηση Δράστη – Θύματος κατά το χρόνο αξιολόγησης του κινδύνου	Ναι	
	Όχι	

Ασφαλής χρόνος και τρόπος επικοινωνίας Υπηρεσιών με το θύμα (διεύθυνση, τηλέφωνο, χρόνος):

Κριτήριο	N/O/A	Σχόλια
1. Αντίθεση/αντίδραση δράστη σε πρόσφατο ή εξελισσόμενο χωρισμό (διάσταση/διαζύγιο).		
2. Αντίθεση/αντίδραση δράστη σε πρόσφατες ή εξελισσόμενες αλλαγές σε καθεστώς φροντίδας παιδιών.		
3. Διατύπωση συγκεκριμένων απειλών θανάτωσης του θύματος ή/και αυτοκτονίας του δράστη.		
4. Άσκηση βίας με χρήση αντικειμένου ή όπλου.		
5. Εξελικτική κλιμάκωση της συχνότητας και έντασης της ασκούμενης βίας.		
6. Εγκυμοσύνη ή πρόσφατος τοκετός θύματος.		
7. Κοινωνική απομόνωση θύματος.		
8. Κατάχρηση αλκοόλ ή εξαρτησιογόνων ουσιών.		
9. Ψυχιατρική πάθηση, και ειδικά τυχόν διακοπή λήψης χορηγούμενης φαρμακευτικής αγωγής.		
10. Έντονη ζήλια ή/και παρενοχλητική παρακολούθηση (stalking) θύματος από δράστη.		
11. Προηγούμενη άσκηση ενδοοικογενειακής ή άλλης βίας.		
12. Κατοχή ή/και πρόσβαση σε πυροβόλο όπλο		

N/O/A: Κωδικοποίηση Nαι / Oχι / Aγνωστο

Εκτίμηση Επικινδυνότητας		
Συνηθισμένη	Μέτρια	Ψηλή

Σχόλια για εκτίμηση:

Προτεινόμενες ενέργειες και μέτρα ανά επίπεδο επικινδυνότητας				
Ενέργεια	Επικινδυνότητα			Σχόλια
	Σ	Μ	Ψ	
Σύλληψη			✓	
Προσωποκράτηση			✓	
Αφαίρεση πυροβόλων όπλων		✓	✓	
Διάταγμα Αποκλεισμού			✓	
Άμεση (τηλεφωνική) ενημέρωση Υ.Κ.Ε.			✓	
Μέριμνα για προσωρινή εναλλακτική διαμονή θύματος			✓	
Διασύνδεση με ΣΠΑΒΟ			✓	
Επίσκεψη σε θύμα 2, 9 & 16 μέρες μετά την καταγγελία/αναφορά	Ημέρες			
	2	✓	✓	✓
	9		✓	✓
	16			✓
Ενημέρωση για υπηρεσίες ΣΠΑΒΟ (Τηλ. 1440)	✓	✓	✓	
Επίδοση ενημερωτικού εντύπου Αστ. για ΒΣΟ	✓	✓	✓	
Επίδοση ενημερ. εντύπου Αστ. για ψηλό κίνδυνο			✓	
Γραπτή ενημέρωση ΥΚΕ	✓	✓	✓	
Δια-Υπηρεσιακή σύσκεψη			✓	

Σ/Μ/Ο: Κωδικοποίηση Συνήθης/Μέτρια/Ψηλή

Σελ. 3 από 4

Παράρτημα Β

**Έντυπο Παραπομπής Περιστατικών Ψηλού Κινδύνου για Βία στην Οικογένεια, από Αστυνομία
προς Σύνδεσμο για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια**

Έντυπο Παραπομπής Περιστατικών Ψηλού Κινδύνου για Βία στην Οικογένεια, από Αστυνομία προς Σύνδεσμο για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια (ΣΠΑΒΟ)

Αστ. Δ/νση: Αστ. Σταθμός: Τηλ:

Αρ. & Όνομα Αστυνομικού:

Στοιχεία Λειτουργού ΥΚΕ που ενημερώθηκε:

Στοιχεία θύματος

Όνομα:

Εθνικότητα: Τηλέφωνα:

Διεύθυνση διαμονής:

Σχέση θύματος με δράστη: Το θύμα διαμένει με δράστη; Ναι - Όχι

Έχει παιδιά το θύμα; Ναι - Όχι / Αν Ναι: Ανήλικα, αριθμός:, Ηλικία: - Ενήλικα

Λήφθηκε γραπτή κατάθεση από το θύμα; Ναι - Όχι / Αρ. ΠΗ: Αρ. ΜΠΥ:

Λειτουργός ΣΠΑΒΟ που ενημερώθηκε τηλεφωνικά (1440):

Προτεινόμενος ασφαλής τρόπος/χρόνος επικοινωνίας ΣΠΑΒΟ με το θύμα:

Προτιμητέα γλώσσα επικοινωνίας:

Σχόλια:

Εξουσιοδότηση θύματος:

Αποδέχομαι όπως η Αστυνομία διαβιβάσει τα πιο πάνω στοιχεία μου σε Λειτουργό του ΣΠΑΒΟ.

Δεν αποδέχομαι να διαβιβάσει η Αστυνομία τα πιο πάνω στοιχεία μου σε Λειτουργό του ΣΠΑΒΟ.

Υπογραφή θύματος:, Ημερ. & Ώρα:

Υπογραφή Αστυν.:, Ημερ. & Ώρα:

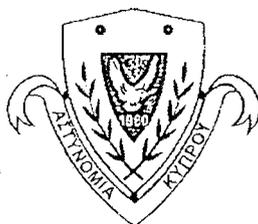
Διαβιβάζεται με τηλεμοιότυπο στον αρ. 22462930 (ΣΠΑΒΟ)

Παράρτημα Γ

Έντυπο

«Βία μεταξύ συζύγων, συμβίων ή συντρόφων:

Στρατηγικές για διαχείριση του κινδύνου σε περιπτώσεις ψηλής επικινδυνότητας»

Βία μεταξύ συζύγων, συμβίων ή συντρόφων: Στρατηγικές για διαχείριση του κινδύνου σε περιπτώσεις ψηλής επικινδυνότητας

Στο έντυπο αυτό καταγράφονται σε συνοπτική μορφή στρατηγικές που δύνανται να υιοθετηθούν από πρόσωπα που αντιμετωπίζουν ψηλό κίνδυνο θυματοποίησής τους από στενά τους πρόσωπα, δηλαδή νυν ή πρώην συζύγους, συμβίους ή συντρόφους. Οι στρατηγικές αυτές αφορούν σε ενέργειες των άμεσα ενδιαφερόμενων προσώπων, δηλαδή των θυμάτων, και μπορεί να μειώσουν την πιθανότητα περαιτέρω κακοποίησής τους ή/και να μειώσουν τις βλάβες από τυχόν κακοποίησή τους.

Σε περίπτωση που είστε θύμα κακοποίησης από σύντροφό σας και η κατάσταση αποτιμάται ως ψηλού κινδύνου, σας συμβουλεύουμε να μελετήσετε το περιεχόμενο αυτού του εντύπου και ειδικά το μέρος του που αφορά στην περίπτωση σας. Το έντυπο χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες, ανάλογα με το κατά πόσο

1. συμβιώνετε/συζείτε με το πρόσωπο από το οποίο κινδυνεύετε,
2. προτίθεστε να εγκαταλείψετε το πρόσωπο αυτό, ή
3. το έχετε εγκαταλείψει.

Οι τρεις αυτές κατηγορίες έχουν ως κοινό παρονομαστή ότι συνήθως ο τόπος κοινής διαμονής και συμβίωσής σας με το πρόσωπο από το οποίο κινδυνεύετε (σπίτι, διαμέρισμα, οικία) είναι δυστυχώς τόπος κινδύνου και προηγούμενη ή/και μελλοντική σκηνή εγκλήματος, αντί τόπος ασφάλειας και ασύλου.

Βασικό αξίωμα, στο οποίο εδράζονται οι στρατηγικές που ακολουθούν, είναι ότι η διασφάλιση της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας προέχει της διασφάλισης της περιουσίας. Υπάρχουν νομικά προστατευτικά μέτρα που υπό προϋποθέσεις μπορούν να ληφθούν σε βάρος του προσώπου που σας κακοποιεί, όπως το Δικαστικό Διάταγμα Αποκλεισμού ή Αποκλειστικής Χρήσης Κατοικίας. Σε κάθε περίπτωση, είναι χρήσιμο και σκότιμο να έχετε υπόψη σας το περιεχόμενο του εντύπου αυτού για σκοπούς άμεσης, έκτακτης και προσωρινής ασφαλούς διευθέτησης. Ως προς τυχόν περιουσιακές, οικονομικές ή άλλες διευθετήσεις και διεκδικήσεις, που ενδέχεται να απορρέουν από τη διακοπή μιας συζυγικής ή συντροφικής σχέσης, είναι καλό να συμβουλευθείτε ένα δικηγόρο.

Όσον αφορά σε ενέργειες και μέτρα που δυνατό να εξεταστούν προς όφελός σας από αρμόδιες Κρατικές Υπηρεσίες ή Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς, μπορείτε να ενημερωθείτε σχετικά μέσω αντίστοιχων εντύπων ή ζητώντας βοήθεια/πληροφόρηση από τις συναφείς Υπηρεσίες/Οργανισμούς (κύρια Αστυνομία, Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, Σύνδεσμος για Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια). Εδώ, σε αυτό το έντυπο, θα βρείτε κύρια συμβουλές που αφορούν στην προσωπική σας ασφάλεια καθώς και τυχόν εξαρτημένων (παιδιών) σας.

Όταν συμβιώνετε με το πρόσωπο από το οποίο κινδυνεύετε:

- Εντοπίστε τα πιο ασφαλή μέρη του σπιτιού σας. Αυτά συνήθως είναι οι μεγάλοι χώροι με πόρτες ή/και παράθυρα που επιτρέπουν την εύκολη έξοδο.
- Έχετε κλειδιά για ξεκλείδωμα θυρών (κύρια εξώπορτας/ων) πάντα στην κατοχή σας ή διαθέσιμα σε σημείο που επιτρέπει εύκολη πρόσβαση.
- Αποφεύγετε τους πιο επικίνδυνους χώρους του σπιτιού, όπως είναι η κουζίνα, το γκαράζ, η σοφίτα/αποθήκη, ή άλλοι χώροι όπου φυλάγονται αιχμηρά αντικείμενα ή εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναντίον σας.
- Αν υπάρχουν πυροβόλα όπλα (κυνηγετικά, στρατιωτικά, άλλα) στο σπίτι, ενημερώστε σχετικά την Αστυνομία και συζητήστε τρόπους να μην είναι διαθέσιμα.
- Μη φοράτε κασκόλ/φουλάρια και μακριά, χοντρά και ανθεκτικά κοσμήματα γύρω από το λαιμό, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για στραγγαλισμό.
- Μοιραστείτε τις καταστάσεις που βιώνετε με άτομα που εμπιστεύεστε (φίλους, συγγενείς, ή γείτονες) και καθορίστε μαζί τους κάποιο κωδικοποιημένο σήμα για επείγουσα κατάσταση (π.χ. ένα σημάδι/σινιάλο, μια χειρονομία, μια λέξη, ένα χαρακτηριστικό αντικείμενο στο παράθυρο, ένα σύμβολο σε τηλεφωνικό μήνυμα ή σε ηλεκτρονική πλατφόρμα, κλπ.).
- Συμφωνείστε με γείτονές σας ώστε σε περίπτωση που ακούσουν ύποπτους ήχους ή δυνατές φωνές / ουρλιαχτά, να τηλεφωνήσουν στην Αστυνομία.
- Πάντοτε να έχετε στην κατοχή σας τηλέφωνο (κατά προτίμηση κινητό ή ασύρματο) με αριθμούς έκτακτης ανάγκης αποθηκευμένους με τρόπο εύκολης κλήσης. Απομνημονεύστε τηλεφωνικούς αριθμούς έκτακτης ανάγκης ή ατόμων που εμπιστεύεστε.
- Μάθετε πώς προστατεύεται το απόρρητο των κλήσεών σας και εφαρμόστε το.
- Σε περίπτωση σοβαρού κινδύνου απομακρυνθείτε από το σπίτι σας και καλέστε/τηλεφωνήστε για βοήθεια. Αν είναι εφικτό μη φύγετε από το σπίτι χωρίς τα παιδιά.

- Μάθετε στα παιδιά να καλούν για βοήθεια, να μην εμπλέκονται σε περιστατικά συντροφικής βίας μεταξύ ενηλίκων στο σπίτι, και να κρύβονται σε ασφαλή μέρη του σπιτιού όταν προκύπτει κίνδυνος.
- Συμφωνήστε με τα παιδιά για ένα κωδικό (σήμα) έκτακτης ανάγκης που να σηματοδοτεί να καλέσουν αυτά την αστυνομία ή ένα γείτονα για βοήθεια, ή να φύγουν από το σπίτι.
- Να έχετε υπόψη σας ένα σχέδιο απόδρασης από το σπίτι. Δοκιμάστε το και σε συνθήκες σκοταδιού, καθότι ενδέχεται να χρειαστεί να φύγετε από το σπίτι βράδυ και χωρίς φως.
- Να έχετε κατά νου πού βρίσκεται το πλησιέστερο δημόσιο ή άλλο γειτονικό τηλέφωνο που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε.
- Εντοπίστε και προκαθορίστε ένα ασφαλές μέρος σε περίπτωση που εγκαταλείψετε το σπίτι, καθώς και το μέσο μετάβασής σας σε αυτό το μέρος.
- Αν έχετε τραυματιστεί πηγαίνετε στις Πρώτες Βοήθειες και πέραν της περίθαλψης ζητήστε να ενημερώσουν την αστυνομία και να καταγράψουν τα τραύματα/σημάδια στο σώμα σας.
- Προσπαθήστε να μάθετε τεχνικές αυτοάμυνας.

Όταν προετοιμάζεστε για να εγκαταλείψετε το πρόσωπο από το οποίο κινδυνεύετε:

- Κρατάτε αρχείο (σημειώσεις) για όλα τα περιστατικά βίας, εφόσον αυτό είναι ασφαλές.
- Προσπαθήστε να μη μάθει ο δράστης για το σχέδιο διαφυγής σας. Φύγετε μόνο όταν νιώσετε ασφάλεια να το κάνετε ή όταν θα έχετε στήριξη και βοήθεια. Είναι προτιμότερο να φύγετε ενόσω ο δράστης απουσιάζει.
- Βρέστε ένα ασφαλές μέρος για να φυλάγετε κάποια χρήματα, αντικείμενα (οχήματος, κύριας εισόδου οικίας), σημαντικά έγγραφα (ταυτότητα, διαβατήριο, πιστοποιητικά, τραπεζικά έγγραφα, κλπ.), άλλα σημαντικά αντικείμενα (π.χ. ιατρική συνταγή), που πιθανόν να χρειαστείτε για λίγες μέρες.
- Καθορίστε σχέδιο εξόδου, που να περιλαμβάνει και εναλλακτικές επιλογές. Αποφύγετε στα αρχικά στάδια τη διαμονή σε τόπους που θα είναι προβλέψιμοι και τους γνωρίζει ο δράστης, όπως το πατρικό σας σπίτι.
- Αν δεν έχετε κάποιο μέρος για να πάτε, ζητείστε βοήθεια και στήριξη από αρμόδιες Υπηρεσίες και Οργανισμούς. Επικοινωνώντας με το Κέντρο Άμεσης Βοήθειας θυμάτων βίας στην οικογένεια (Τηλέφωνο 1440) θα μάθετε για τη δυνατότητα να φιλοξενηθείτε σε ειδικό καταφύγιο του Συνδέσμου Βίας στην Οικογένεια.

- Μοιραστείτε το σχέδιο εξόδου σας με ανθρώπους που εμπιστεύεστε. Αν χρειάζεται, ζητήστε τους να σας συνοδεύουν όταν φεύγετε. Προσπαθήστε να έχετε διαθέσιμα λίγα χρήματα και το κινητό σας τηλέφωνο φορτισμένο.
- Μαζέψτε σημαντικά έγγραφα (δικά σας ή/και των παιδιών σας) όπως:
 - Ταυτότητα/Διαβατήριο, Πιστοποιητικό Γεννήσεως
 - Πιστωτικές κάρτες και τραπεζικά/ασφαλιστικά έγγραφα
 - Έγγραφα διαζυγίου, Δικαστικά έγγραφα ή Διατάγματα (αν υπάρχουν)
 - Κάρτα Υγείας/Νοσηλείας και Δελτίο εμβολιασμών
 - Ιατρικές εκθέσεις
 - Έγγραφα του σχολείου
 - Έγγραφα της εργασίας σας
 - Φωτοτυπίες συμβολαίων και τίτλων ιδιοκτησίας
 - Σημειώσεις ή αποδεικτικά για προηγούμενα περιστατικά (αστυνομική έκθεση, ιατρικές εξετάσεις, αποφάσεις δικαστηρίου)
 - Προσωπικό ημερολόγιο και κατάλογος ονομάτων (λίστα επαφών)
- Προσπαθήστε να μαζέψετε σημαντικά αντικείμενα όπως:
 - Κλειδιά σπιτιού και αυτοκινήτου
 - Χρήματα
 - Παιχνίδια, παιδικά βιβλία (παραμύθια, σχολικά)
 - Φάρμακα
 - Αντικείμενα με συναισθηματική αξία
 - Φωτογραφία του δράστη

Όταν έχετε εγκαταλείψει το πρόσωπο από το οποίο κινδυνεύετε:

- Αλλάξτε τον αριθμό κλήσης του κινητού σας τηλεφώνου και ελέγχετε τις κλήσεις σας πριν απαντήσετε σε άγνωστο αριθμό. Αν ανησυχείτε ότι είστε θύμα παρακολούθησης μέσω τεχνολογίας, αλλάξτε την τηλεφωνική σας συσκευή και ζητήστε από ειδικό να ελέγξει αν από το όχημά σας εκπέμπεται σήμα τοποθεσίας.
- Αν πρέπει να τηλεφωνήσετε στο δράστη, φροντίστε η κλήση σας να είναι απόρρητη ή από δημόσιο τηλέφωνο.
- Αν χρειαστεί να επιστρέψετε στο σπίτι για να παραλάβετε κάποια πράγματα, ζητήστε από τον τοπικό Αστυνομικό Σταθμό να σας συνοδεύσουν.
- Μην αποκαλύπτετε τη νέα διεύθυνση διαμονής σας (ή του καταφυγίου που σας φιλοξενεί) και ζητήστε από αυτούς που εμπιστεύεστε να πράξουν το ίδιο.
- Ενημερώστε το σχολείο/νηπιαγωγείο για τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να παραλάβουν τα παιδιά.

- Εξετάστε το ενδεχόμενο υποβολής αιτήματος για έκδοση προστατευτικού Διατάγματος. Όταν υπάρχει τέτοιο Διάταγμα, είναι καλό να έχετε πάντα μαζί σας αντίγραφο του.
- Προσωρινά και ενόσω ο κίνδυνος φονικότητας είναι μεγάλος:
 - Αποφύγετε αν είναι δυνατόν την εργασία σας και τη φοίτηση παιδιών σας σε σχολείο/φροντιστήριο/δραστηριότητα.
 - Αλλάξτε την καθημερινότητά σας (κινήσεις, μεταφορικό μέσο, δρομολόγιο, επισκέψεις, τράπεζα, υπεραγορά, παιδότοπος κ.ά.).
 - Αποφεύγετε να κυκλοφορείτε χωρίς συνοδεία και ελέγχετε αν κάποιος σας ακολουθεί.
 - Αν θα κάνετε τραπεζικές συναλλαγές από κοινούς σας λογαριασμούς με τον δράστη, αυτός θα μπορεί να εντοπίσει από πού έγινε η συναλλαγή. Αν είναι απαραίτητο να κάνετε τέτοια συναλλαγή, προτιμήστε κατάστημα/ταμειακή μηχανή που είναι μακριά από τον προσωρινό τόπο διαμονής σας.
 - Μη δημοσιεύετε προσωπικά σας στοιχεία και φωτογραφίες σε ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης καθώς μπορεί να διευκολύνουν την αναγνώριση του προσωρινού τόπου διαμονής σας. Περιορίστε τις πληροφορίες που δίνετε για την καθημερινότητά σας και προσπαθήστε να κάνουν το ίδιο και τα παιδιά σας.
 - Αν πρέπει να συναντήσετε το δράστη, προτιμήστε να γίνει αυτό σε δημόσιο χώρο κοντά σε αστυνομικό σταθμό και να συνοδεύεστε.
 - Προτού επιβιβαστείτε/αποβιβαστείτε στο/από το αυτοκίνητό σας, ελέγχετε αν παραμονεύει πρόσωπο που κινεί την υποψία σας. Αν παρατηρήσετε αδικαιολόγητη βλάβη στο όχημά σας (πχ. ξεφούσκωτο ελαστικό), μην προσεγγίσετε το σημείο της βλάβης αν δεν βεβαιωθείτε πως δεν παραμονεύει κάποιος.
 - Κατά την οδήγηση, έχετε τις πόρτες του οχήματος κλειδωμένες και τα παράθυρα κλειστά και κρατάτε αρκετή απόσταση από προπορευόμενα οχήματα ή από όριο σε φώτα τροχαίας για να μειώνεται η πιθανότητα εγκλωβισμού του οχήματός σας. Αποφεύγετε να σταματάτε στο δρόμο για να προσφέρετε βοήθεια και αν βρείτε εμπόδιο κάντε επαναστροφή χωρίς να σταματήσετε.
 - Αν σας ακολουθεί ή σας παρενοχλεί οδηγός άλλου οχήματος, προσπαθήστε να σταθμεύσετε σε ασφαλή χώρο (πχ. Αστυνομικό Σταθμό).